

Saulėta, dieną 70°, naktį 55°. Saulės tēka 7:05, leidžiasi 6:15.

Lithuanian Congress Gr. Periodical Division
Washington, D. C. 20540
PRICE 20c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis, spalio-October 18 d., 1974 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Kaina 15c

246

KONGRESO KOMITETAS TARDO PREZIDENTA

LENKIOJE TARIASI EUROPOS KOMUNISTŲ PARTIJŲ ATSTOVAI

VARŠUVA. — Lenkijoje prasidėjo Europos komunistų partijų atstovų suvažiavimas, kuris pradėtas be išimčių, slapta, be paskelbtos darbotvarkės. Jį atidarė Lenkijos komunistų vadovas Gierekas. Albanijos, Olandijos ir Islandijos partijos šį suvažiavimą boikotuoja. Spėjama, kad šis pasitarimas yra parengiamasis visos Europos partijų vadų konferencijai, kuri greičiausiai nutars šaukti viso pasaulio komunistų vadų konferenciją.

Sovietų Sąjunga seniai ruošiasi tokiai konferencijai šaukti, tačiau pasinaudoja konferencijos propagavimui savo satelitų balsais. Jugoslavija ir Rumunija yra aiškiai pasisakiusios prieš pasaulinę konferenciją, jei jos uždavinys būtų kalbėti apie Kiniją. Maskvai atrodo, kad atėjo laikas išmesti Kiniją už jos linijos nukrypimą nuo Maskvos linijos iš pasaulio komunistinių partijų tarpo. Tam išmetimui priešinosi ne tik Rumunija, Albanija, Jugoslavija, bet ir kelios laisvųjų šalių partijos.

Europos komunistai bijo Maskvos kišimosi į jų reikalus. Nors Maskva labai stropiai bando išlaikyti kitų partijų nepriklausomumą, tačiau tik tuo atveju, kai nėra Maskvai kenksmingų žygių. Labai bloga išeiti Europos komunistams padarė Jugoslavijos „stalinistų“ grupės atidengimas, kur su sovietų pritarimu ir parama komunistų atskala bandė kenkti Jugoslavijos partijai.

Iranas nemažins naftos kainų

TEHERANAS. — Aukštas Irano vyriausybės pareiškimas, kad Iranas neturi planų sumažinti naftos kainas. Irano šachas Riza Pahlevi reikalauja, kad naftos kainos būtų derinamos su kitų pasaulio svarbiausių 30 prekių ir žaliavų kainomis. Tik visuomenės svarstant žaliavų kainas, galima tikėtis naftos kainų pasikeitimo, pareiškė Irano vyriausybės narys.

Nors Irano šachas atmetė prezidento Fordo ir sekretoriaus H. Kissingerio retoriką apie naftos kainų įtaką politiniam pastovumui ir kaitai, jis neatsisako tartis ir derėtis dėl kainų pakeitimo, išsant tas kainas su kitų žaliavų kainomis.

Brazilija negali ruošti žaidynių

RIO DE JANEIRO. — Brazilija apsiėmusi organizuoti 1975 m. balandžio 26 d. iki gegužės 10 d. Amerikos valstybių olimpiadą. — Pan American Games, tačiau trečiadienį paskelbė, kad ji negalinti žaidynių ruošti ne tik dėl finansinių sunkumų, bet ir dėl Sao Paulo mieste tebesitęsiančios meningito epidemijos. Žaidynės turėjo įvykti Sao Paulo stadione.

Pan American žaidynės ruošiamos kas ketveri metai jau nuo 1951 m. Dalyvauja 30 valstybių su 4,000 dalyvių. Ateinančių metų žaidynės turėjo įvykti Čileje, tačiau ten atsisakė dalyvauti Kuba ir kitos. Tada žaidynės organizuoti apsiėmė Brazilija, tačiau ir ji atsisakė. Jei niekas nepasisiūlys pasiimti šios organizavimo naštos, ateinančių metų žaidynės neįvyks.

IS VISO PASAULIO

BELFASTAS. — Šiaurės Airijoje antradienį kilo riaušės Maze kalėjimo stovykloje. Čia laikomi įtariamieji teroristai be teismo. Kaliniai uždegė kalėjimo pastatus ir padarė daug žalos. Trečiadienį riaušės įvyko Armagh moterų kalėjime, kur kalinės paėmė įkaitus: kalėjimo viršininkę ir tris tarnautojas. Neramumai padidėjo Belfaste ir Londonderry, kur katalikai degino autobusus, statė barikadas ir reikalavo paleisti nuteistus kalinius.

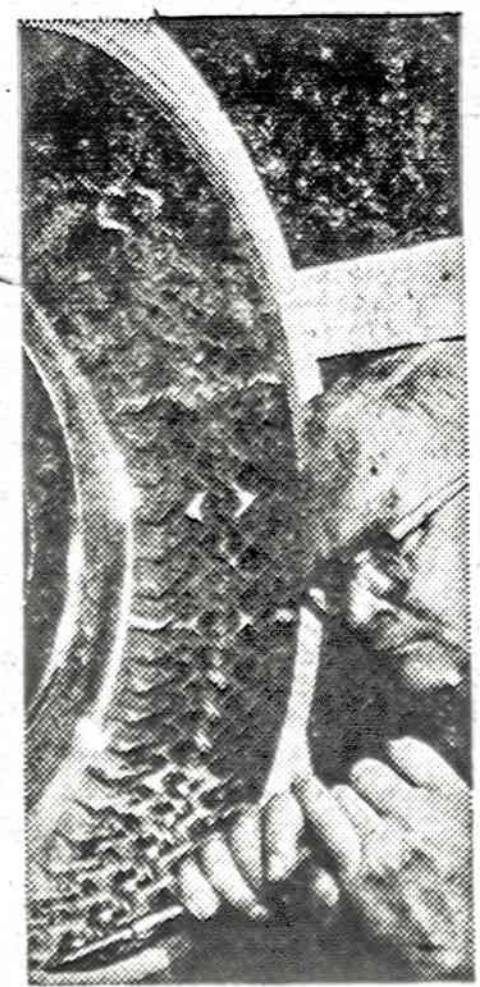
MASKVA. — Sovietų Sąjungoje du filmų direktoriai ir vienas žurnalistas paskelbė bado streiką, reikalaudami juos išleisti į Izraelį. Feliks Kandel-Kamann, Michail Snslov ir buvęs Sovetskaja Kultura reporteris Jevgeny Baras žada badauti 11 dienų.

HAZEL GREEN. — Grupė Wisconsin ūkininkų, nenorėdami naikinti daugiau galvijų, pasiūlė 1,000 veršiukų kaip šalpą nukentėjusiems nuo audrų ir potvynių Honduro gyventojams. Prezidentas Fordas pasmerkė veršiukų naikinimą, kaip beprasmi.

ADDIS ABABA. — Etiopijoje veikla pagyvino Eritrejos sukilėliai, kurie siekia nepriklausomos Eritrejos. Etiopijos kariuomenė panaudojo prieš sukilėlių aviaciją ir šarvuotus. Mūšiai eina šiaurinėje provincijoje.

OTTAWA. — Kanados premjero žmona Margaret Trudeau, dvi savaites pasigydžius psichiatrinėje ligoninėje, iš jos išėjo ir važiuos su vyru į Pranciją ir vėliau į Japoniją. Ji buvo susirgusi „rimtu jauniminių įtempimų“.

NEW CASTLE. — Indianoje į vaikų darželio pastatą įvažiuojo automobilis, kurio vairuotojas, 63 m. amžiaus Frank Burris mirė nuo širdies atakos bevažiudamas. Du vaikai žuvo, o vairuotojo žmona ir 8 vaikai buvo sužeisti.

Kelly Springfield Tire Co., Cumberland, Md., darbininkas dirba prie modelio, kuris bus naudojamas naujoms automobilio padangoms lieti. Ši darba gali atlikti tik patyrę specialistai.

Sen. Kennedijui pasitraukus iš prezidentinių kandidatų tarpo, demokratų partijoje daug politikų turi panašius šansus tapti kandidatu. Tarp minimų yra kandidatas iš Nio Jorko gubernatorius Hugh Carey ir Ohio gubernatorius John Gilligan.

Prezidento veto liko nugalėtas

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai pabandė, tačiau neįsėmė atvesti prezidento veto dėl paramos Turkijai sustabdymo. Balsavimas 223-136 balsais nesudarė dviejų trečdalių, prireikto 16 balsų.

Dabar Atstovų Rūmai priversti sutikti su prezidento reikalavimu, kad paramos Turkijai klausimas būtų atidėtas iki gruodžio 15 d. Manoma, kad senatas irgi nugalės veto ir priims atstovų priimtą versiją.

Kongresas, nesugebėjęs atvesti prezidento veto, nustatė kitą sąlygą paramos įstatymui. Vyriausybė įpareigojama tuoj pat nutraukti paramą Turkijai, jei ji bus pastebėta gabenant ginklus į Kiprą. Oponentai nurodinėjo, kad Amerikai bus įmanoma nustatyti, ka turkai gabeną į Kipro salą, be to, tokie suvaržymai būtų kišimasis į turkų vidaus reikalus.

Kitas, senato priimtas nutarimas leidžia testui paramą Turkijai iki gruodžio 10 d. su sąlyga, kad Kipro derybose bus daroma pažanga.

ATENS. — Georgijoje buvus valstybės sekretorius Dean Rusk paguldintas į ligoninę tyrimams. Jis yra 65 m. amžiaus.

TEHERANAS. — Iranas skelbia, kad Irako kariuomenės dalinys buvo perėjęs Irano sieną ir užpuolęs laukuose dirbančius ūkininkus, kurių vienas žuvo. Trys Irako kareiviai likę mūšio lauke.

ŽENEVA. — Amerikos-Sovietų Sąjungos derybos dėl strateginių ginklų apribojimo buvo vienai savaitė pertrauktos. Amerikos delegacijos vadas Alexis Johnson grįžta į Washingtoną pasitarti su vyriausybe. Ateinančią savaitę sekretorius Kissingeris važiuos į Maskvą ir Johnsonso sugrįžimas reiškia su ta kelione.

ČIKAGA. — Keturi policijos kapitoniai Čikagoje buvo apkaltinti kyšių ėmimu iš tavernų ir degtinės parduotuvių. Per eilę metų jie iš degtinės biznierių išreikalavo 275,000 dol. Laukiama daugiau apkaltinimų.

J. Dean smerkia kaltinamuosius

WASHINGTONAS. — Buvęs Baltųjų Rūmų teisinis patarėjas John Dean, atvykęs iš kalėjimo į teisėjo Siricos teismą per tris valandas liudijimo apkaltino keturis savo buvusius bendradarbius. Jis pareiškė, kad John Erlichmanas pasakė jam sunaikinti kai kuriuos dokumentus, Halde-manas irgi sunaikino kai kurias bylas, kurios rodė jo įsivėlimą į Watergate įsilaužimo skandalą. Prokurorai tiki, kad Deano parodymai, sutvirtinti dar pasisakyti atstovų priimtą versiją.

SEOULAS. — P. Korėjos sostinėje, devynių aukštų viešbutyje kilo gaisras, kuriame žuvo 16 žmonių ir 40 buvo sužeisti. Žuvusių tarpe buvo du japonai.

JAKARTA. — Sumatro uoste švedų tanklaivyje kilo gaisras, kuriame žuvo kapitonas ir 12 jūreivių. Kiti 28 įgulos nariai išsigelbėjo.

NEW YORKAS. — Valstijos teismas priteisė Martai Mitchell, buvusios valstybės prokurorės John Michell žmonai, alimentus, — po 1,000 dol. per savaitę, kol bus skyrėbyb teismas. Marta reikalavo 3,000 dol. per savaitę.

Sen. Hubert Humphrey pareiškė, kad jis į viceprezidento vietą daugiau nekandiduos. Prezidento viešon demokratų jo daugiau nebesiūlo.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Buv. prez. Nixonas kreipėsi į teismą, reikalaudamas pripažinti, kad visi jo palikti Baltuose Rūmuose asmeniniai dokumentai ir pasikalbėjimų juostelės yra jo, Richardo Nixono, nuosavybė.

♦ Nelsonas Rockefelleris paskelbė vakar, kad ir jo žmonai Happy tenka daryti daryti krūties operaciją, nes tikrinant sveikatą gydytojai rado sukietėjimų.

♦ Prezidentas Fordas vakar žadėjo vėl vetuoti naujus kongreso suvaržymus duodant Turkijai karinę paramą.

♦ FBI direktorius Kelley pareiškė, kad jo biūrai reikia daugiau tarnautojų, nes padaugėjo komunistinių valstybių šnipų, komunistinės valstybės atsiunčia daug studentų ir turistų, kurių tarpe irgi yra šnipų, pasakė direktorius.

♦ Sovietų Sąjungos ir Suomijos sutartyje numatoma pastatyti Suomijoje dar dvi branduolinių elektros jėgaines. Sutartis numato plėsti mokslo, technikos bendradarbiavimą tarp abiejų šalių.

♦ Čikagos miesto taryba atmetė reikalavimą atgaivinti Ili-nois valstijoje mirties bausmę. Taryba atidėjo pasiūlymą laikyti atidarytas mėsos parduotuves iki 9 val. vakaro.

♦ Šachmatų kandidatų į pasaulio čempionus turnyre 13-toji partija buvo atidėta po 43 eilėms. Spėjama, kad partija baigsis lygiomis.

♦ Čikagos negrų veikėjas kun. James Baker ragina iš visų miestų negrus važiuoti į Bostoną ir ten išprovokuoti kariuomenės atsiuntimą.

♦ Pietų Korėjos teismas nuteisė moterį šnipė mirties bausme.

Fordų 26 metų vedybų sukaktis

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas ir jo žmona Betty antradienį minėjo savo vedybų gyvenimo 26 metų sukaktį. Baltųjų Rūmų balkone jiems serenas padainavo Ernie Ford ir grupė jaunų dainininkų, nesenai grįžusių iš gastrolių po Sovietų Sąjungą.

Prezidentas padovanojo žmonai auksinę sagį — prezidento antspaudu modelį, o Fordas gavė pasidabruotą futbolą iš 1934 metų kolegijų „All Star“ rugtinių, kuriose žaidė ir prezidentas.

Juokiasi puodas, kad katilas juodas

NEW DELHI. — Indijos premjerė Indira Gandhi kritikavo Pakistaną ir Kiniją dėl jų užimtos pozicijos Himalajų karalystės Sikkim klausimu. Indija inkorporavo tą karalystę į savo teritoriją ir dėl to Kinija ir Pakistanas Indiją pasmerkė.

O kaip buvo su Hunza, šiaurės vakarų Kašmiro gentimi, kurią Pakistanas paėmė savo kontroliu? Ka Kinija padarė su Tibetu? — klausė premjerė Gandhi. Nei Kinija nei Pakistanas neturi teisės kalbėti apie Sikkim.

PREZIDENTAS FORDAS PAAIŠKINO KONGRESUI AMNESTIJOS MOTYVUS

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas vakar kongrese apie dvi valandas atsakinėjo į klausimus apie jo paskelbtą buvusiam prezidentui Nixonui kalčių atleidimą — pardoną. Prezidentas neprivalėjo eiti į kongresą ir leisti klausinėjamas, tačiau jis savanoriškai tai padarė, norėdamas išsklaidyti nuomonę, kad tarp jo ir buv. prezidento buvo koks „biznis“ ar susitarimas. Prezidentas pripažino, kad savaitę prieš Nixoną atstatydinimą į jį kreipėsi Baltųjų Rūmų štabo viršininkas gen. Haig, klausdamas, kaip jis žiūrėtų į amnestiją Nixonui. Prezidentas nieko Haig'ui nepazadėjęs.

Pavogė buvusio prezidento karstą

BUENOS AIRES. — Argentinos komunistiniai teroristai, kurie 1970 m. buvo pagrobę ir nužudę generolą Pedro Aramburū, buvusį Argentinos prezidentą, trečiadienį įsilaužė į Recoleta kapines ir pagrobė iš jų generolo karstą su jo palaikais. Teroristinė Montoneros grupė paskelbė įvykdžiusi šį nusikaltimą, nes nenorėjusi, kad gen. Aramburū gulėtų vienoje kapinėse su buvusiu prezidentu Juan Peronu.

Prezidentė Peronienė paskelbė pasmerkimą kapų grobikams, kurie neturi pagarbos net mirusiems. Vyriausybė stengiasi tautą suvienyti, tačiau atsiranda tokių gaivalų, kurie tam darbu trūkdo. Ji žadėjo dėti pastangas sugauti ir nubausti karstą grobikus.

Amerikietis laimėjo Nobelį

STOKHOLMAS. — Nobelio premija už chemijos atradimus buvo skirta amerikiečiui dr. Paul Flory, Stanford universiteto chemijos profesorius už plastmasės tyrinėjimus. Jis jau 40 metų dirba su sintetinėmis medžiagomis, pradėjęs prieš 30 m. su dr. Carothers grupe, kuri išvystė nailoną.

Prof. Flory yra dirbęs ir biznio korporacijose: Dupont, Standard Oil, Goodyear. Dėstė chemiją Cornell un-te, Mellon Institute, Pittsburgh. Jis yra gavęs už savo atradimus sintetinių medžiagų srityje daug premijų. Jo knyga „Polimerų chemijos principai“ laikoma šios srities klasiku.

RIO DE JANEIRO. — Brazilijai pakėlus autobusų bilietų kainas, žmonės ne tik ėmė autobusus boikotuoti, bet pradėjo juos akmenimis daužyti ir deginti. Sužeista keliolika žmonių.

Butų sekretorius James Lynn susirūpinęs, kad naujų namų statyba Amerikoje labai sumažėjo.

Daugiausia prie prezidento kabinėjos atstovė iš New Yorko E. Holzman. Ji kalbėjo apie įtariamą, likusį visuomenėje, kad Nixonas su savo viceprezidentu Fordu padaręs „deal“. Prezidentas įsakmiai paneigė, kad buvo koks „deal“. Jis padėjo pakomitečio nariams už jų mandagią laikyseną.

O Kongreso pakomitečio nariams šis apklausinėjimas sudarė gerą progą prieš rinkimus pasirodyti trijose televizijos stovyse, nes klausinėjimai buvo transliuojami. Kiekvienas pakomitečio narys turėjo po penkis minutes savo gražbylystę pademonstruoti. Kai kurie respublikonai politikai nepritarė šiam klausinėjimui, kuris atgaivins visą reikalą apie amnestiją prieš pat rinkimus, kai visuomenėje jau užsimiršo visos pardono klausimas.

Prezidentas Fordas pabrėžė, kad jis ir dabar mano, kad jis pasielgė teisingai ir pasirinko kančių atleidimui gerą laiką, — prieš Watergate teismą. Jis norėjęs kuo greičiausiai užbaigti Amerikai nemalonią padėtį, norėjęs išlyginti aistringas žmonių opinijas ir užlyginti jų susiskaldymą.

Istorikai tvirtina, kad prezidento Fordo tardymas kongrese buvo pirmas toks atsitikimas Amerikos istorijoje. Kiti mano, kad šis prezidentas ateityje gali pakentį galių išskyrimo doktrinai, gali pajungti prezidentūrą kongresui. Prezidentas nebuvo prieš apklausinėjimą prisakdintas, pakomitečio pirmininkas William Hungate prezidentą nuo to atleido.

Svarsto ginklų Pakistanui tiekimą

RAVALPINDI. — Amerikos diplomatai svarsto klausimą, ar nereikėtų atšaukti draudimo parduoti Pakistanui ginklus. Draudimas paskelbtas 1970 m. karo tarp Pakistano ir Indijos metu. Po to karo, kurį Pakistanas pralaimėjo, buvo įsteigta nepriklausoma Bengalija.

Pakistano prezidentas Bhutto pareiškė, kad Amerikos atsiskyrimas parduoti Pakistanui ginklus, vers pakistaniečius dėti pastangas pasigaminti savo atominius ginklus. To nebūtų, jei Pakistanas jaustųsi saugus. Dabar Indija gauna, kiek nori, ginklų iš Sovietų Sąjungos, o Pakistanas jų iš niekur negauna.

Valstybės departamento sluoksniui pripažįsta, kad Amerikos ambasados Indijoje ir Pakistane ne vienodai žiūri į šį klausimą. Vieni sutinka, kad atnaujinimas ginklų tiekimo Pakistanui, dar pablogintų Amerikos santykius su Indija. Be to, Indijos diplomatų manymu, Pakistanas apginclavimas pakenktų taikos vil-tims Azijoje.

LIETUVOS MIŠKAI IR JŲ RŪŠYS

(Iš Antano Rukūičio knygos: "Lietuvos miškai ir jų likimas")

(Tęsinys)

E Pušynai-Silai - Pineta

Pušynas, arba šilas yra pušų miškas, grynas ar su eglės bei lapuočių priemaiša. Pušynai 1937 metais užėmė Lietuvoje 247318 ha. arba 34% visų miškų plotą. Jų pasiskirstymas krašte nevienodas. Jie auga derlingumo ir drėgmės atžvilgiu, blogiausiose smėlio dirvožemiuose ir sudaro taip pat gausius tyrelius, t. y. pušimis apaugusius durpynus. Lietuvos aukštumos, su mažomis išimtimis yra smėlingos ir apaugusios pušynais. Nemuno ir Minijos žemumose plyti dideli pušimis apaugę smėlynų plotai. Jie jungiasi su pajūrio pušynais ir neplačia juosta tęsiasi iki Latvijos sienos. Mažesni ar didesni išmėtytų pušynų plotai sutinkami ir vidurinėje Lietuvoje. Jų buvimas čia priklauso nuo galinių morenų paliktų smėlynų plotų, pvz. Kazlų Rūdos — Lekėčių pušynai sudaro didžiausią Lietuvos pušynų masę (apie 50,000 ha.), jis yra kaip tik ant galinės morenos smėlynų dugno. Nemažai pušynų plotai yra Kuršėnų, Tytuvėnų, Kuduvėnų ir kitose vietose. Kėdainių apskrityje iš 31,020 ha. miškų ploto pušynai užima vos apie 500 ha., kas sudaro 1,9% tos urėdijos miškų.

Fušynai augdami nevienodo derlingumo ir drėgmės dirvožemiuose, sudaro kelis skirtingus miško tipus.

15. Sausašilis — pinetum cladinosum

Šitas pušynų tipas užima pakiliausias smėlio kopų pobūdžio vietas. Podirvinis vanduo yra giliai ir medžio šaknų nepasiekiamas. Dirvožemis: smulkus, baltas smėlis. Gyvoje paklotėje retai kur sutinkama: veržis (Calluna vulgaris), melampyrum pratense, po pratesnis ir kt. Betgi bendrą paklotės foną sudaro kerpės ir samanės: cladonia rangeferina, cladonia silvatica, dicranum undulatum. Trakas retas, kadagys (juniperus communis) iki 3 m. aukščio. Medynas — grynas pušynas, vidutinio skalsumo 0.5-0.6. Kadangi paklotėje gausiausia Cladonia rangeferina, tai ir lotyniškasis šio tipo pavadinimas pinetum cladinosum.

16. Šilagiris — pinetum picetosum

Šis pušynų tipas sutinkamas žemesniuose ir drėgnesniuose smėlio dirvožemiuose. Podirvio vanduo dar giliai ir betarpiai medžio šaknų nepasiekia, bet siurbimo jėga kyla aukštesnį ir pasiekia, maitina pušų šaknis. Eglės, kurios kartu auga, turi paviršutinę šaknų sistemą ir naudojasi patekusiais į dirvožemį krituliais. Tuo būdu šios dvi skirtingos šiam tipui ne tik kartu auga, bet ir duoda gražiausius, brangiausius medynus. Šio tipo pušis pasižymi aukštumu, geru nusivalymu nuo šakų. Lietuvos miškuose šis pušyno tipas yra dažnas; jį stebėti teko Pūnios šile, Sudvajių, Tytuvėnų, Žaliosios girios miškuose ir kitur. Dirvožemis — lygiagrūdis smėlis su 15-20% mo-

JAV. Kongreso atstovas iš Ilinoio valstijos Frank Annunzio (centre) įnešė Amerikos kongresan rezoliuciją, kad Baltijos krašto okupacija nebūtų pripažinta. Tą rezoliuciją jis aptaria su Bendrojo Baltijos krašto komiteto direktorium visuomenės reikalams Edwardu J. Šumanu ir ponu Dana Šumaniene, tes. organizacijos sekretore. Joint Baltic American komiteto vardu jie ta progą padėkojo atst. Frank Annunzio už jo tvirtą pareiškimą prieš Australijos ir Naujosios Zelandijos pripažinimą Baltijos krašto Sov. Šilumai.

linių dalių priemaiša. Paviršiuje iki 5 cm. sluoksnis išplautas vanduo dar giliai ir betarpiai medžio šaknų nepasiekia, bet siurbimo jėga kyla aukštesnį ir pasiekia, maitina pušų šaknis. Eglės, kurios kartu auga, turi paviršutinę šaknų sistemą ir naudojasi patekusiais į dirvožemį krituliais. Tuo būdu šios dvi skirtingos šiam tipui ne tik kartu auga, bet ir duoda gražiausius, brangiausius medynus. Šio tipo pušis pasižymi aukštumu, geru nusivalymu nuo šakų. Lietuvos miškuose šis pušyno tipas yra dažnas; jį stebėti teko Pūnios šile, Sudvajių, Tytuvėnų, Žaliosios girios miškuose ir kitur. Dirvožemis — lygiagrūdis smėlis su 15-20% mo-

17. Žaliašilis — pinetum hylocomiosum

Vieta pakili, lygi, arba mažai banguota. Dirvožemis — stambų grūdelių smėlis, su 10-15% molio dalių priemaiša, podirvinis vanduo aukščiau, bet dar tiesioginiai medžių šaknų taip pat nepasiekiamas, tačiau dėl arti esančios podirvio vandens ribos dirvožemis yra pakankamai drėgnas. Paklotė: apie 5 cm. plaušinės struktūros humuso sluoksnis. Viršutinis dirvožemio sluoksnis yra apie 5-15 cm. storio, baltas, išplautas. Giliau — rausvas arba rausvai rudos spalvos smėlis (tai įplavimo horizontas). Toliau seka šviesiai gelšvas arba šviesus smėlis. Trako nėra, arba jei yra, tai retas 2-3 m. aukščio kadagys. Paklotė labai neturtinga: negyvoji, apie 2-5 cm. storio ir gyvoji 3-5 cm., sudaryta iš pleurozium, schreberi, hylocomium proliferum, ptilium crista castrensis, dicranum undulatum. Iš žemakrūmių ir žolių negausiai sutinkama: vaccinium vitis idaea, žemesnės vietose vaccinium myrtillus, convallaria majalis, calamagrostis (spec.).

Medynas — grynas pušynas su eglės pomiškiu. Kadangi paklotė gausiausia yra hylocomium proliferum tai ir lotyniškasis tipo pavadinimas pinetum hylocomiosum.

18. Šilabalys — pinetum polytrichosum

Šis pušynų tipas sutinkamas

žemesnėse ir drėgnesnėse vietose. Podirvio vanduo aukščiau, bet dar tiesioginiai medžių šaknų taip pat nepasiekiamas, tačiau dėl arti esančios podirvio vandens ribos dirvožemis yra pakankamai drėgnas. Paklotė: apie 5 cm. plaušinės struktūros humuso sluoksnis. Viršutinis dirvožemio sluoksnis yra apie 5-15 cm. storio, baltas, išplautas. Giliau — rausvas arba rausvai rudos spalvos smėlis (tai įplavimo horizontas). Toliau seka šviesiai gelšvas arba šviesus smėlis. Trako nėra, arba jei yra, tai retas 2-3 m. aukščio kadagys. Paklotė labai neturtinga: negyvoji, apie 2-5 cm. storio ir gyvoji 3-5 cm., sudaryta iš pleurozium, schreberi, hylocomium proliferum, ptilium crista castrensis, dicranum undulatum. Iš žemakrūmių ir žolių negausiai sutinkama: vaccinium vitis idaea, žemesnės vietose vaccinium myrtillus, convallaria majalis, calamagrostis (spec.).

19. Šilalastis — pinetum ledosum

Šis pušynų tipas užima kopų pobūdžio įdubimus tarp kalnelių. Vanduo išeina į paviršių, neturi nutekėjimo, stipriai paveiktas huminių rūgščių ir todėl esti rudos spalvos. Durpių sluoksnis gali siekti 2 ir daugiau metrų storumo. Gyvojoje paklotėje gausiai paplitęs gailis (Ledum palustre), nuo kurio patsai tipas gavo lotynišką pavadinimą pinetum ledosum. Be jo, auga dar girtuoklė (vaccinium uliginosum), švilys kupstinis (Eriophorum vaginatum) ir kiminai (sphagnum spec.). Pastarieji beveik išsiai dengia paviršių, o gegužinis (polytrichum commune). Šio pušynų tipo medynas yra blogos kokybės.

20. Tyrelis — pinetum sphagnosum

Durpynų ir pelkynė Lietuvoje yra 98,583 ha., tai sudaro apie 10% visų miškų ploto. Tyreliai atsirado morenų dugne, lygioje be nutekėjimo vietoje, kur susitelkęs ir negalėdamas nutekėti vanduo sudaro sąlygas išsiirytai samaninei pelkei. Per ilgą laiką kiminų apatinis sluoksnis

(oxycoccus microcarpus); sausla (drosera rotundifolia), viržis (calluna vulgaris), švilys kupstinis (eriphorum vaginatum), kiminas rudasis (sphagnum fuscum) sudaro prieglavius, kurių įdubimuose sutinkama sphagnum rubellum, sphagnum cuspidatum ir sphagnum magellanicum. Tyrelio pakraščiais auga ryškiai žalios spalvos sphagnum recurvum var. parvifolium. Kai kuriuose durpynuose sutinkamas beržas keružis (betula nana), beržas lieknasis (etula humilis). Vyraujanti medžių skirtis — pušis ir retai beržai. Ūkiškoji šio tipo vertė žema (blogas kuras).

Šis tipas gavo savo vardą nuo išsiai paviršių dengiančių kiminų (sphagnum).

21. Šilas lazdininis (šilalazdis) — pinetum corylosum

Sutinkamas geruose dirvožemiuose iš smėlio su gera graužo ir molinių dalių priemaiša. Šis tipas dažniausias morenų šonuose ir dugne. Čia pušis auga greit, bet blogai nusivalo nuo šakų. Šakos storos ir, kol supūva, palieka liemenyje skylės su juodos spalvos puvinio likučiais, vadinamomis "tabokinėmis šakomis". Tas labai medieną nuvertina. Šis tipas sudarytas iš grynų pušyno. Traką sudaro lazdynas (corylus avellana). Šio tipo pušynų reta, jo pavyzdį galima matyti Bestraigiskės miške (Seirijų vls.) ir Bobėnų miške (Kėdainių vls.).

22. Šilas ažuolyninis — pinetum quercetosum

Tai pušynas, kurio antrojoje ardoje yra ažuolas, kartais sudarydamas tik traką. Šis tipas sutinkamas derlingesnėse vietose su labai banguotu — morenų išraižytu žemės paviršiumi; dirvožemis sudarytas iš derlingo smėlio su gera molinių dalių ir graužo priemaiša. Viskas priklauso nuo drėgmės — jei neperdrėgna, daubų dugnuose augantieji ažuolai, pušys ir eglės sudaro darnų medyną. Reljefui kintant, aukštesnėse vietose eglė ir ažuolas atsilieka nuo pušies, sudarydamas jame antrą ardą. Dar aukščiau — eglė visai išnyksta ir palieka pušys su ažuolo traku. Šis tipas aptinkamas Trako miške (Seirijų vls.), Bobėnų miške (Kėdainių vls.) ir kitur. Dėl ažuolo dalyvavimo šiame tipe, jis pavadintas — pinetum quercetosum.

(Pabaiga)

♦ Gera daryti yra ir tiesų pats laimingiausias žmogaus gyvenimo veiksmas. Sir P. Sidney

♦ Vienas anekdotas apie žmogų yra vertesnis už visą tomą biografijos. Channing

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

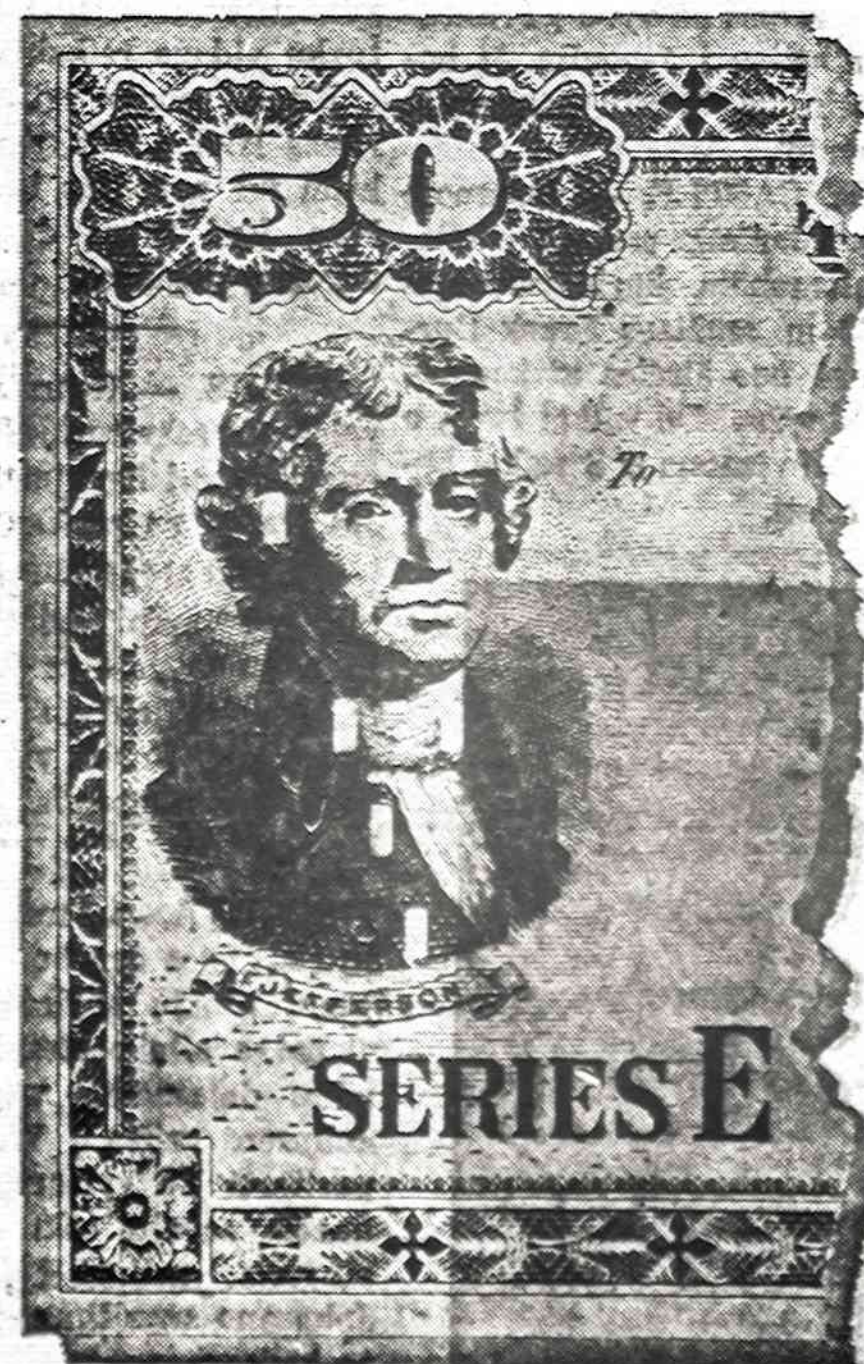
YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražią surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jis bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražius istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymui nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdas, graži literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvykusių šviesuolių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozą Adomaitį - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENOS" ADMINISTRACIJOJE

Steal me. Burn me.
Throw me away.
I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned, Or lost, Or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spot. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now I'll bring you the most intimate when I'm home. I'll be with you for the rest of my life. I'll be with you for the rest of my life. I'll be with you for the rest of my life.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

6

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - FRIDAY, OCTOBER 18, 1974

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES. WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME.

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly! **5 1/4%** year.

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel: 847-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

REMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrista, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įristas, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrista — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Urinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 390 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl.	\$5.50
Kipras. Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštasis viršelis.	\$5.00
Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudžius, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai	\$3.00

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel: HA 1-6100

ISPUDINGA A. TAMOŠAITIENĖS PARODA

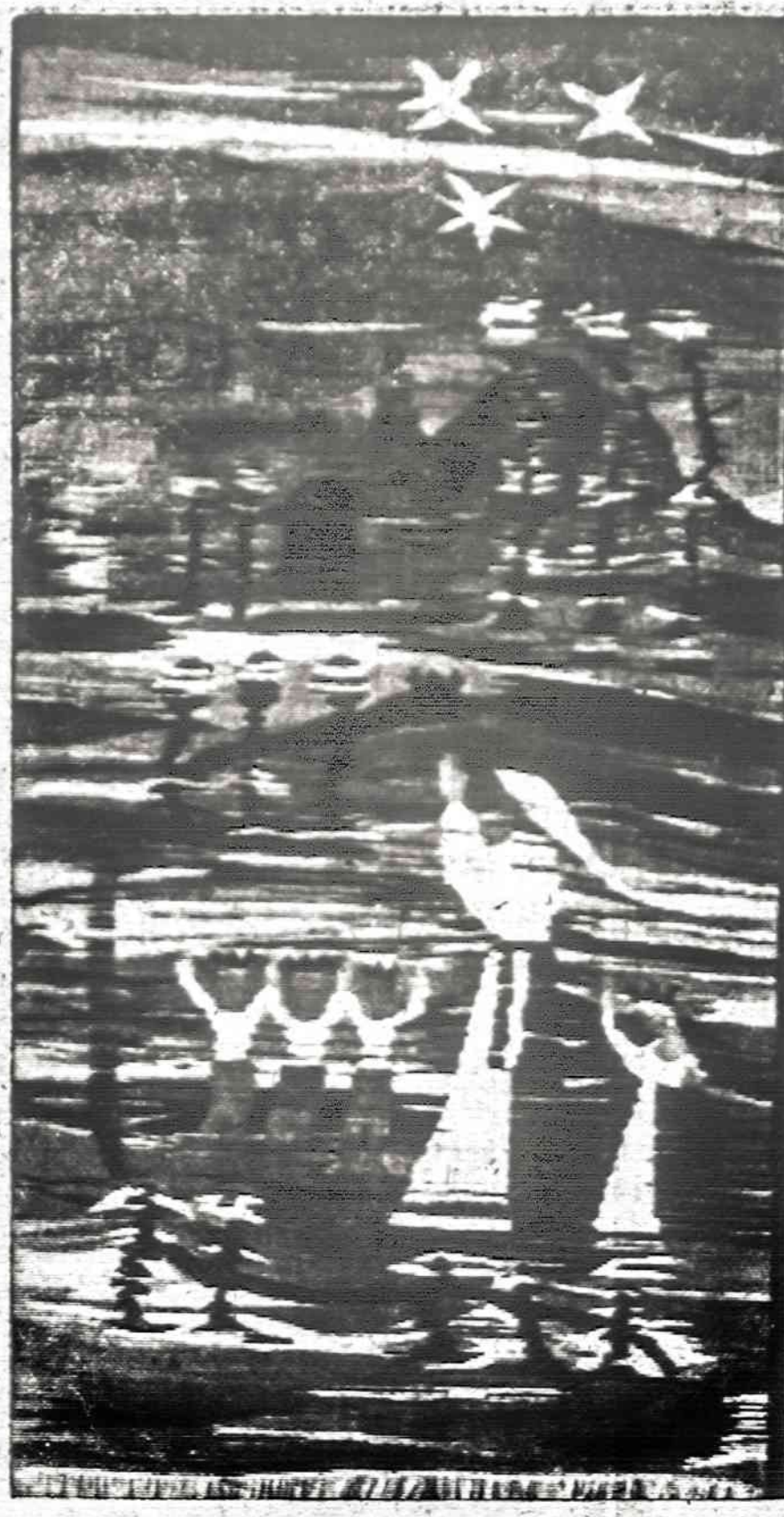
Spalio 11 d. Čiurlionio galerijoje, Čikagoje, buvo atidaryta dail. Anastazijos Tamošaitienės kilimų ir tapybos paroda. Išstatyta 26 kilimais ir 15 tapybos darbų (kilimų projektų). Į parodos atidarymą atsilankė daug meno mėgėjų ir menininkų Tamošaitių bičiulių. Praėjusį savaitgalį taip pat paroda buvo gausiai lankoma ir kai kas įsigijo Tamošaitienės kūrinių.

Fravartu pabrėžti, jog Anastazija ir jos vyras Antanas Tamošaitiai Kanadoje yra plačiai žinomi menininkai, kurie garsina lietuvišką meną. Jų parodoms durs atdaros, nes ir Kanados vyriausybė kooperuoja. Neseniai judvieji paroda Winnipege ypatingai buvo sėkminga.

Anastazija Tamošaitienė pati viena turėjo nemažiau kaip 25 parodas Kanadoje, JAV ir užsienose. Visos jos parodos buvo papildomos vis naujais kūrybiniais elementais, naujų sodriu koloritu bei naujais motyvais. Ypatingai šioje parodoje Tamošaitienė šikagiškiams pateikė įspūdingų kilimų bei naujų projektų nemonstruotus kūrinius. Buvo ir daugiau darbų, bet jau galerijos sienose jiems nebuvę vietos. Mes matėme Lietuvoje austų geometrinių formų kilimų bei juostų ir pan., bet Tamošaitienės kūryba pareikalauja labiau sudėtingų elementų modernios meno ekspresijos kūryboje, suvokiant visą meno sritį. Šioje parodoje tik du tradiciniai geometriniai formų kilimai išstatyti. Vienas jų "Jaunimo šokiai" (33). Tamošaitienės stilius būdinags didelio formato (dviejų dalių) kilimas — "Dienos spindulys" (16), "Vasaros sodas" (20), "Pasvyrusios viršūnės" (24). Pastarasis kilimas — tapyba — sukomponuotas iš statmenišku formų, lyg liepsnojančios lentos, atrodo, kad visas kilimas plaukia į viršų. Tiesia, daugumoje kilimų kompozicijų sudaryta iš statmenišku ir trikampinių formų, tiksliai "Žilvino pasaka" (23), kurių siluetai grimsta į vandenį.

Dailininkė savo kūryboje ne užmiršta liaudies meno tradicijų. Lietuvių dailės estetikos ir kūrybinio minčių bei idėjų meilė yra Anastazijos menininko laimėjimas. Tradicinis liaudies meno turi giliai šaknis ir ribas, kurias lauzant būtų pseudo menas. Ji jaučia to meno romantikumą, nežūrint į tai kiek jis būtų primityvus. Praeities ne išsižada, bet jaučia meilę ir pagarbą. Jos požiūris išreiškiamas moderniu siužeto komponavimu, dinamiškais formų judesiais

liaudies pasakų ir jaunimo šokių, kostiumų puošnumu. Paroda baigiasi šį sekmadienį. Lankymo laikas savaitgalį nuo 11 ryto iki 9 val. vakaro. Penktadienį A. Tamošaitienė skaitys paskaitą su skaidrėmis Jaunimo centre. Meno mėgėjas

"ŽILVINO PASAKA"

KILIMAS

liaudies pasakų ir jaunimo šokių, kostiumų puošnumu. Paroda baigiasi šį sekmadienį. Lankymo laikas savaitgalį nuo 11 ryto iki 9 val. vakaro. Penktadienį A. Tamošaitienė skaitys paskaitą su skaidrėmis Jaunimo centre. Meno mėgėjas

11 ryto iki 9 val. vakaro. Penktadienį A. Tamošaitienė skaitys paskaitą su skaidrėmis Jaunimo centre. Meno mėgėjas

ZIGMAS I. GURA

LAISVOS MINTYS

(Tęsinys)

Mano patriotinis nusiteikimas pasireiškėdavo ir mokykloje. Kaune susitikau Juozą Grabauską, kuris prieš pirmąjį pasaulinį karą, vadinas, dar caro laikais, Seinų miesto mokykloje buvo mūsų lietuvių kalbos mokytojas. "Ar atsimeni kai vieną kartą mūsų mokyklą vizitavo smarkusis Suvalkų gubernijos mokyklų direktorius viršininkas Nikolaičikas, o tu tada vaikas jam padėklavai sugalvojai Maironio Litvomanams:

Nebeužtvenksi upės bėgimo, Norint sau eiti ji pamažu. Nesulaikysi naujo kilimo, Nors jį pasveikint tau ir baisu. Naujos idėjos - darbas ne vaiko Užtvenktos mato audrų žaibus! Nesustabdysi bėgančio laiko! Vaikas tik trukdo amžių darbus. Vyrų, lietuvių, auštančių dieną Mūsų nors sūnūs visgi išvys! Griaukime amžiais užverstą sieną. Nors jos gailėtųsi beprotys. Amžiais pavergta kelias tėvyne; Jos atgimimą jaučia dvasia. Ginkim, ką mūsų proseniai gynė!

Žadinkim brolius meile drąsiai Ginkime kalbą, žemę, jos būdą! Stokim į darbą, kaip milžinai! Laimina Dievas sėjamą grūdą, Laimina vaisių, gema šimtai! Kas vakarykščio sapno ieškoję, Tam nusibostų galo belaukt, Svetimą rūbą, kas dar nešiotų, Tam labą naktį galim užtraukt. Nikolaičikas privertė mane (Grabauską) tuoj pakartoti rusiškai visą eilėraštį. O aš jam

negalėjau teisiybės pasakyti, nes būtų mane nubaudęs už auklėjimą lietuviškojo dvasioje. Tai aš sumaniau jam atpasakoti šiaip gamtos vaizdelį. Atrodo, jis nebuvo linkęs tikėti, nes pastebėjo, kad apie gamtą deklamuoti taip pakilusiu nuotaika nesiderina".

Vienok ir Grabauskas ir kiti visi mokytojai, maži nepašaukto, nedarė įspūdžio. Ir Vėverių mokytojų Seminarijoje tik mokytojas Lytumas — Savelykas vienintelis sužavėjo, buvo man patrauklus. Apie jį kita proga jau esu rašęs. Prisimenu, matematikas Savasinas kas mane vadindavo "puzyr" — pūslę, nes jam nepatiko, kai aš vis pasokdamas ir ranką iškelęs, reikdavau "aš žinau". O inspektorių net įerzinau ir supykdyčiau, nes vieną kartą padarė man pastabą, jog kepurę dėviu per žemai brylį užtraukęs net ant akių, esą, tai reiškia tam tikrą neigiamą charakterį ir taip toliau aiškindamas daug iki smulkmenų. Tuomet sekantį kartą iš tolo jį pamatęs, aš pakėliau kepurę net ant viršugalvio.

Inspektorius ir vėl man ilgą pamokslą išdrožė, prikaišiodamas, jog tai irgi blogai charakterizuoja žmogų su taip pat blogais jau kitokiais palinkimais. Jau Seinuose turėjau didelę meilę knygai. Tiesiog rijau knygas vieną po kitos, kaip girtuoklis. Visus pasaulio klasiškus perskaičiau — Tolstojų, Volterą, Russo, Baironą ir daug daug kitų. Nuo tokio skaitymo jau pradėjo siūbuoti ateitininkų credo — viską atnaujinti Kristuje, pagal kunigų tikybos dėsnyką.

Pas M. Žukauskaitę kampionu buvo ir mokinyš Ivanauskas, būsimas Lietuvos valstybės teatro direktorius ir operos solistas.

M. Žukauskaitę kasdien eidavo į bažnyčią ir aš uždarbiaudavau, tarnaudamas prie mišių. Prisimenu ypatingai kan. Banaitį, kuris keldavosi anksti ir dar prieš saulės tekėjimą mišias laikydavo, bet daugiausia ir mokėdavo ar tik ne 20 kapeikų ar daugiau. Mane jis buvo pasirinkęs patarnauti.

M. Žukauskaitę ir mus mokinius vertė dar ir namie maldas ir litanijas skaityti, bet tai vis vyko su špūsais, nors ir suklupdžius įvairiuose kampuose ir privertus žiūrėti į sieną — iš eilės visi įvairiais balsais ir įvairiomis pozomis. Tai rodo, kad ir jaunas ne prievarta reikią verstį atlikinėti religines pareigas; pirmiau turi kiekvienas įsitikinti, kad tik įsisaminus ir įsijautus reikia melstis savanoriškai.

Knygų skaitymas tiek daug laiko užimdavo, kad pamokų paruošimas retkarčiais šlubuodavo. Bet ir čia paskutinis nebūdavo. Pavyzdžiui, turtingesni ir fiziniai stipresni, kaip Bieles Konstantinas iš Sangrūdės km., ar Vaitkevičius Vincas iš Didžiosios Kirsnos, nepajėgdavo visiškai jokios pažangos padaryti mokykloje, nes I ir II klasėse likdavo po 3 metus ir pasišalino.

Mes, vaikai, tarpusavy, atrodė, ne labai kreipėm dėmesį į savo kilnę. Nors mano tėvai turėjo tik 6 margus, žemės reforma pridėjo 3 margus, bet Vaitkevičius, kilęs iš turtingų ūkininkų, iš Didžiosios Kirsnos, kelis kart mane pasiimdavo į savo tėviškę pabendrauti kaip vaikai. O gal tuomet dar aš nesugebėjau ir pastebėti skersavimų.

Tarp kita ko, tarsi likimas, atrodė būdė Didžiosios Kirsnos mandrus turtingus ūkininkus. Pavyzdžiui, Vaitkevičiai kaip nesistengė savo Vincuką išmokyti, Vincukas, nors atrodė šiaip normalus, sveikas ir stiprus vaikas, nepajėgė mokyti; atsiminti iš knygų kas reikią, ir besistengdamas, net ir su specialiai pasamdytais mokytojais, visur likdavo antriems ir net treiems metams, toliau II klasės nepažengė, pagaliau apsirgo džiūva ir anksti jaunas mirė. Taigi nesugebėta suprasti jo natūralaus palinkimo, jo įgimtų gabumų.

Antras pavyzdys, Cegelskas irgi Vincas, irgi iš tos pačios Didžiosios Kirsnos stambių ūkininkų, Vaitkevičiaus kaimynas, nors labai gerai baigė ir Lietuvos universitete teisių fakultetą, aš jį sutikau priimti

universiteto kasininku, vienas išprotėjo. Kas jį paveikė, kokie jo gilesni dvasiniai pef gyvenimai, sunku man pasakyti, bet manau, prisiminindamas daugelį vėlesnių susitikimų tarnyboje, kad gal irgi veikė ir turtingi tėviškės kaimynai ar kas kitas nepakęsti mano "viršininkavimo", nes dar ir anksčiau, kai vokiečių okupacinės valdžios mokyklų inspektorius Kairys mane paskyrė tos pačios Didžiosios Kirsnos mokytoju, man atrodė, kad turtingi ūkininkai mane, kaip mažesnių kilmės, nenorėjo, ir mokyklos patalpų sutvarkymą jie tyčia nederė, o kai aš iškeliauvau mokytojauti į Kalesnikus, jie tuoj patalpą sutvarkė ir pasikvietė mokytoju to pačio kaimo Misevičių. Vienok kitą kart Cegelskas pareiškėdavo man, kad jis stebisi mano sugebėjimu tvarkyti gana didelę įvairių ir komplikuotą universiteto administraciją.

Kaip gi iš tikro yra gilus luominis plyšys ir kokia diferencija tarp lietuvių? Kai pradėsią kryptimi galvoti, tai pastebi, kad šis klausimas gana painus. Mat yra tik luominė neapykanta, — yra ir tautinė, ra-

sine, partinė, religinė, asmeninė, pavyzdžiui, dėl moterų, dėl sugebėjimo iškilti ir paprastai iš pavydo. Visa tai dažnai pastumia net brolius į kitą partiją į kitą tautą, į kitą luomą.

Stai kad ir Ivanauskai ir Kolupailos — vienas brolis lietuvių veikėjas, kitas lenkų, trečias — baltgudžių, arba Narutavičiai — vienas Lenkijos prezidentas, antras Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, pagaliau Grigaičiai — 3 broliai kunigai, o vienas — socialdemokratas.

Buvo tarp lietuvių ir socialinė gradacija. Panašiai juk ir bajorai net tarpusavy žiūrėjo vieni į kitus iš aukšto, nes įvairiai skirstėsi, laipsniavo — bajorai maži, didesni ir labai dideli ir dar su įvairiais titulais ir užimamomis vietomis. Paskajojo, kad vieną kartą pas vieną stambesnį dvarponį šeimyniškam subuvime, kortuojant, vienam nukritus vieno rublio pinigui ir pasilenkus ieškoti, šeimyninkas su pasipiktinimu išsiėmė dvidešimtpenkį ir ant žvakės šaipydamasis sudėgino.

(Bus daugiau)

DR. KAZYS GRINIUS "ATSIMINIMAI IR MINTYS"

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinio Komitetas. Knygą galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neišėjęs) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis, 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ISPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Traktuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGIŠKUOJU KILIMU I VILNIU. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemašis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemašis, LIUBLINO UNIJOŠ SUKAKTIES PARASTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami. NAUJIEŠOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaida.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

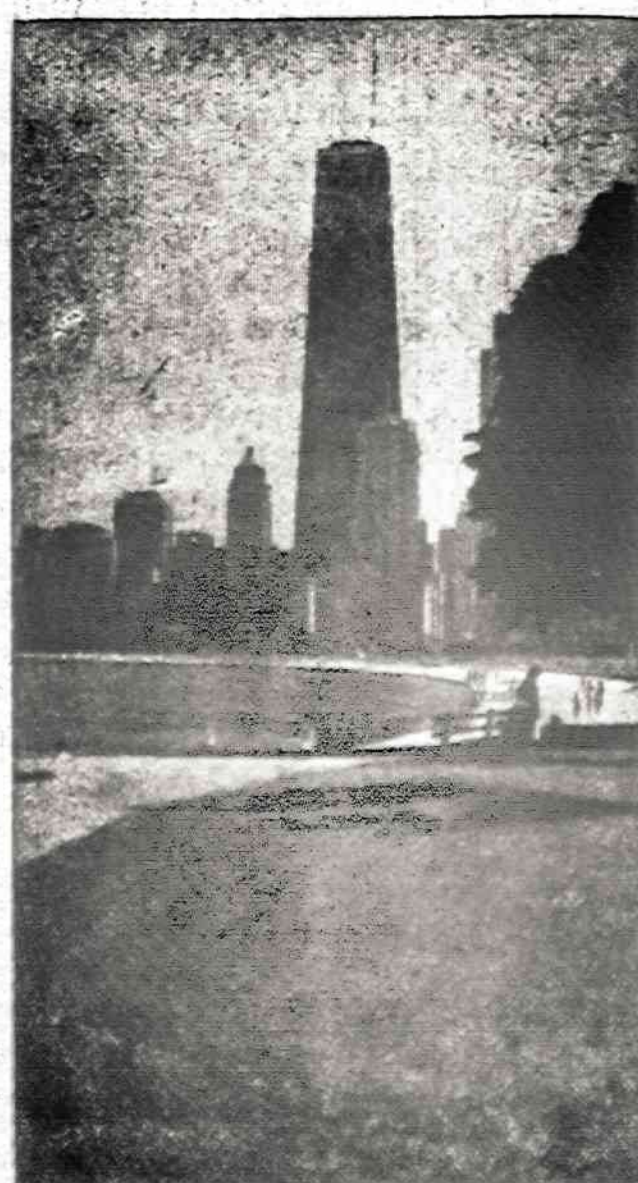
Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money order tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

PER ANNUM:	
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months.	
Other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months.	
Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Badauja, kad galėtų išvažiuoti

Didžiosios žinių agentūros praneša, kad Maskvoje bado streiką paskelbė trys žydai, Sovietų Sąjungos piliečiai, negavę vizos išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos. Iki šio meto teko kovoti Rusijos žydams, norėjusiems išvažiuoti į Izraelį. Dabar, atrodo, šitas klausimas jau išspręstas, Kremliaus valdovai nutarė kiekvieną metų išleisti po 60,000 žydų į Izraelį. Maskvoje bado streiką paskelbė žydai, norintieji patekti į San Francisco, kad galėtų dalyvauti tarptautinėje filmų darbininkų šventėje.

Paaiškėjo, kad praeitais metais keli filmų pramonėje dirbantieji Sovietų Sąjungos žydai dalyvavo Amerikoje ir kitur-ruošiamose filmų parodose ir šventėse. Keli jų buvo sekmingi ir laimėjo gana vertingas dovanas bei prizus. Filmų kūrėjas ir tekstų ruošėjas Feliksas Kandel — Kamov, filmų fotografas Michael Suslov ir žurnalistas Eugenijus Baras norėjo šiais metais dalyvauti San Francisco mieste vykstančioje filmo darbininkų parodoje.

Praeitais metais suruoštoje filmų šventėje dalyvavo fotografas Suslovas. Jis laimėjo premiją už sovietinio filmo „Žuvėdros“ fotografijos darbus. Kandel — Kamovas už savo darbus buvo laimėjęs vertingus prizus pačioje Sovietų Sąjungoje ir Italijoje. Pačioje Rusijoje eina jo sukurtas ir gana populiarus „Palūkėkite“. Baras rašinėjo įvairiems sovietų laikraščiams, spausdinantiems žinias apie filmų gamybą. Visi trys padavė prašymus leisti jiems išvykti į Ameriką, dalyvauti San Francisco mieste suruoštoje šventėje ir grįžti į Maskvą. Vietoj leidimo išvažiuoti, visus tris tuojau atleido iš darbo.

Šie trys sovietų filmuose dirbę darbininkai, matyt, turi gerus ryšius su Maskvoje veikiančiom užsienio žinių agentūrom. Žinia apie jų atleidimą iš darbo tuojau buvo pranešta užsieniams. O kai jie paskelbė bado streiką iki spalio 27 dienos, tai didieji Amerikos laikraščiai įdėjo žinią ne tik apie tris Sovietų Sąjungos piliečius, bet ir apie nepaprastai žiaurią sovietų sistemą. Pagrindinės žmogaus teisės leidžia kiekvieno krašto piliečiui ne tik išvažiuoti visiems laikams į kitą kraštą, bet jos leidžia to krašto piliečiams išvažiuoti, pabūti užsienyje ir grįžti namo. Sovietų valdžia išvažiavimo teisę paneigia. Ji nusikalsta tarptautiniams įstatymams. Sovietų valdžios atstovai pasižadėjo gerbti pagrindines žmogaus teises, o dabar tas teises varžo. Teisman turėtų būti patraukti visi tie sovietų valdžios pareigūnai, kurie neleidžia žmonėms išvažiuoti.

Ką kiti rašo:

KVIKLYS VIS DAR TEBETYLI

Bronius Kviklys šių metų spalio 2 d. Drauge paskelbė, kad net tik didžioje Amerikos laikraščiūose, bet tautinių mažumų ir emigrantų laikraščių redakcijose yra sovietų agentų. Kad lietuviški laikraščiai galėtų sovietų agentų atsikratyti, prašome Kviklį nurodyti, kuriuose laikraščiuose dirba sovietų agentai. Iki šio meto nei laišku, nei telefonu, nei straipsniu Drauge Kviklys neatsiliepė, sovietų agento nenurodė.

Drauge įžanginiu paskelbtas Br. Kviklio straipsnis sukėlė susidomėjimo ir nerimo visoje lietuvių spaudoje. Tuo pačiu klau-

Leidimus išvažiuoti rusai duoda tikrai tuo atveju, kai kyla tarptautinis skandalas. Sovietų valdžia užsispyrė neleisti išvažiuoti Vilniaus šokėjui Valerijui Panovui. Jis gavo leidimą išvažiuoti, kai įtakingesnieji Anglijos menininkai grąsino bojkotuoti Londonan besirengiančią geriausią rusų šokėjų grupę. Tada Kremliaus valdovai išleido ne tik Panovą, bet ir sirguliuojančią jo žmoną.

Trys sovietų filmų darbininkai bando patraukti viso filmų pasaulio dėmesį į nusikalstamą sovietų valdžios darbą. Jie nori, kad filmų gamintojai, artistai, vaidintojai, tekstų ruošėjai ir net laikraštinių protestuotų prieš sovietų valdžios kriminalą, vykdomą nuo Dzeržinskio laikų. Visos valstybės leidžia savo piliečiams išvažiuoti ir įvažiuoti, o sovietų valdžia leidžia tikrai savo agentams išvykti į užsienį. Trys filmų darbininkai prašo padaryti įtakos, kad joks sovietų filmų artistas ar valdžios atstovas negalėtų dalyvauti San Francisco parodoje, kol šie trys negaus leidimo išvažiuoti.

Sovietinė biurokratija labai didelė ir sudėtinga. Komunistinė valdžia kontroliuoja ne tik išvažiuojamas vizas, bet ji kontroliuoja ir kiekvieno žmogaus pinigus. Sovietų Sąjungos gyventojas turi teisę vartoti tikrai rublius. Rusijoje už sovietinį rublį žmogus gali šį tą nusipirkti, bet užsienyje jis yra bevertis. Užsienin važiuojantis sovietų pilietis negali imti rublių, nes už sienos jis negalės laikraščio nusipirkti, niekas beverčių rublių neima. Sovietų valdžia atėmė iš rusų ir rusų pavergtų kraštų gyventojų visą svetimą valiutą. Dolerius, markes, svarus, frankus ir kitokius pinigus lietuviai turėjo atiduoti okupantui. Jeigu kas laikų svetimos valiutos neatidavė, tai buvo baudžiamas. Užsienin važiuojantiems žmonėms valdžia turi duoti dolerių. Veltui sovietų valdžia nieko neduoda, tie žmonės dolerius turi pirkti iš sovietų valdžios. Kol sovietų valdžia viską iširia ir nutaria išvažiuojančiam žmogui duoti kelis dolerius, tai praeina daug laiko. Jeigu išvažiuoja grupė žmonių, tai dolerius gauna siunčiamas grupės prižiūrėtojas.

Išvažiavimo vizos laukia ir Marija Jurgutienė. Prašymą duoti jai vizą ji pasuntė pačiam Sovietų Sąjungos „prezidentui“, aukščiausios „tarybos“ pirmininkui Nikolajui Podgornui. Aukšti sovietų pareigūnai ir prašymus neatsako. Jis net nepranešė, kad Jurgutienės prašymas gautas. Podgorno kanceliarija Jurgutienei nieko neparašė, bet Jurgutienė žino, kad prašymas nuėjo. Kaip tuos tris Maskvos žydus atleido iš darbo, taip ir Jurgutienę be jokios priežasties atleido. Podgornas pranešė ne Jurgutienei, bet policijai, o policija pradėjo tyrinėjimą. Pirmas tyrinėjimo žingsnis — atleisti iš darbo ir pradėti gaudinti. Su mažamete mergaite likusiai moteriškai likti be darbo, tai yra likti be maisto ir be buto.

Jurgutienei teks daug vargo pakelti, kol ji gaus leidimą išvažiuoti iš komunistų pavergtos Lietuvos. Ji, kiek teko girdėti, yra pasiryžusi kovoti, kaip tie Maskvos žydai, norintieji išvažiuoti į San Francisco.

simu 20-tame Laisvos Lietuvos numeryje paskelbtas toks rašinys:

Ne į tą žvirblį šaudai

Draugo redaktorius b. kv. (Bronius Kviklys) kažkodėl yra pamėgęs istorijas apie šnipus, apie svetimų valstybių agentus. Jis kartą jau yra išgąsdinęs lietuvių visuomenę savo vedamųjų apie sovietų agentų veiklą. Aname savo rašinyje jis pasakojo, kaip sovietų agentai išbrovė užsienyje gyvenančių rusų emigrantų eiles ir ten pasėjo sugriovimo ir sunykimo sėklas. Autorius aname vedamajame padarė išvadą, kad ir lietuvių iš-eivija turi saugotis prieš agentus.

Šitie rašymai ir įspėjimai būtų visai tvarkoje, jei tarp Kviklio eilučių nebūtų išlindę jo politinių priešių ir draugų mūšimo ar glostymo polinkiai, jei tas vedamasis būtų buvęs nuosirdus susirūpinimas, o ne dar vienas, labai pavojingas politinės kovos ginklas. Dar prieš paskutinius Lietuvių Bendruomenės Amerikoje rinkimus, frontininkų grupę persipašaudino aną Kviklį vedamąjį ir išsivertinęjo visiems Čikagos gyventojams, iš-pėdama nebaustu už „priešo agentus“, kurie tik griauia lietuvių veiklą iš-eivijoje. Sunkų pasakyti, kiek tas Kviklio rašinys padėjo frontininkams laimėti LB rinkimus, bet aišku, kad jie iš to rašinio tikėjosi naudos, jei dėjo tokias išlaidas tą straipsnį persipašdinti. Už dabartinę padėtį Bendruomenėje dalį atsakomybės neša ir Kviklys.

Dabar, praėjus kėk laiko, B. Kviklys vėl prabilo ta pačia tema spalio 2 dienos Drauge vedamajame. Šį kartą jis jau daug aiškiau parodo, apie ką jis kalba ir ką jis įtarinėja esant „agentais“. Tuo pačiu šis straipsnis yra dar pavojingesnis, dar demagogiškesnis už buvusįjį.

Paklausikime, ką Kviklys kalba apie savo iš-eivijos draugus: „Daugiausia Sovietų agentų yra laikraščių redaktorių, jų bendradarbių, radijo ir televizijos darbuotojų tarpe. Sovietai įvairiais būdais stengiasi į šias įstaigas infiltruoti savo žmonių. Mat, jos labai svarbios: formuoja viešąją nuomonę, kurios labai bijo bolševikai“.

Tokių agentų yra ne tik tiktai didžiuliuose krašto laikraščiuose, bet ir tautinių mažumų emigrantų spaudoje. Akcijos tikslas — sukelti tarpusavio rietenas, ugdyti tokį „patriotizmą“, kad emigrantai užuot kovoję su priešu, kovotų tarp savęs. Nejučiomis ima atsirasti „taikos sąjūdžiai“, „spaudos klubai“, naujos vietinės ir net centrinės organizacijos, dažniausiai iš se-

niau veikiančių atskalos. Panašiu būdu skaldomos jaunimo organizacijos ir net etninių grupių mokyklos. Savo laiku Prancūzijoje rusų emigrantų mokyklų mokytojų dalis buvo apšaukta „nepatriotais“, „kolaborantais“ suniekinoti mokyklų vedėjai ir net vadovėlių autoriai ir tuo mokyklos buvo priverstos prie likvidacijos“.

Na, iš tiesų, pone redaktoriau. Koks „subtilumas“ ir koks, sakytiau, grubus nesugebėjimas paslėpti tikrą rašinio tikslą. Visi čikagiečiai žino, kad Kvikliui dabartiniai Bendruomenės vadovai visada buvo arčiau prie širdies, negu kitų mūsų centrinų organizacijų veikėjai, bet kam taip šurkščiai ir taip demagogiškai malšyti rimtą sovietinių agentų temą su savo politiniais polinkiais? Juk tik aklam negali būti permatoma, kas tie „spaudos klubai“ ir tie suniekinoti „vadovėlių autoriai“ ir „naujos vietinės ir net centrinės organizacijos“. Žinoma, visiems gaila, kad Bendruomenė suskilo, tačiau ji suskilo ne dėl sovietų agentų veiklos, nebent jie turėtų kokios įtakos į frontininkų vadovybę. Juk tik „agentai“ galėjo kurstyti frontininkų veiklą Washington, o dėl tos veiklos jau kelintas JAV prezidentas nebeprimam lietuvių delegacijos, juk tik agentai galėjo įtikinti tą grupę mažinti lėšas laisvinimo veiksmams, skelbiant Vasario 16 d. lėšų skaldymą į keliolika dalių, juk tik agentai ir priešai galėjo sugalvoti sukčiauti Bendruomenės rinkimuose ir įtikinti LB vadovybę suskaldyti dar stipriausias LB Apylinkes.

Ne mano reikalas čia ginti „spaudos klubus“, kurie turi pakankamai rašto žmonių pasisakyti prieš tokį Kviklio vedamąjį. Tačiau dėl „vadovėlių autorių“ niekinimo norėčiau pasakyti štai ką: Daug buvo apie tą vadovėlį (Tėvų nameliai brangūs) pasakyta ir parašyta. Rimčiausias ir, sakytiau, objektyviausias pasisakymas buvo A. Rinkūno Tėviškės žiburio, rugsėjo 19 d. Autorius, pats mokytojas ir švietimo vadovas, Kanados Bendruomenės ilgametis bules, taip rašo: „Jau minėjau, kad politinės kontroversijos šaknis šiuo atveju yra gili, ne nuo autorės priklausanti, bet ir savo ribose autorė daug kur praeivė pro šalį arba nepadarė, ką galimai buvo padaryti.“

Imkime, pavyzdžiui, straipsnėlį „Rugiapūtė“. Straipsnelyje, kuris pagal autorės metodą, būdą skaitymas pirmiausia, sakoma: Labai sunku būdavo vyrams saulėje visą dieną rugius kirsti. O dar sunkiau būdavo moterims karštyje pasilenkus rugius risti. Kolūkiuose dabar rugius

plaua traktoriais ir kombainais“. Išena, kad tik Stalino saulė atnešė traktorius į Lietuvos ūkius.

Arba str. „Turgus“. „Bendrai seniau Lietuvoje krautuvų būdavo nedaug ir ūkio produktų jose nelaikydavo“. Argi autorė niekad nėra Lietuvoje pirkusi krautuvėje maisto gaminių? — klausia Rinkūnas.

Užuot grynę neapginamus dalykus, užuot pataikavęs per suktybes į valdžią įsibrovusiems, užuot gąsdinęs lietuvių savo išvotais „sovietų agentais“, Kviklys geriau padarytų, jei jis išaiškintų, iš kur tame vadovėlyje atsirado tos triukšmą sukėlusios fotografijos. Koks agentas jas pakišo nieko blogo neįtariančiai autoriui? Ir, jei Kviklys tų fotografijų šaltinį išaiškintų, ar jis nepastebėtų „sutapimo“, kad iš tų fotografijų parūpintojo lizdo jau daug metų rėplioja kolaboravimo, su Mildos salės senkais bendravimo, politrukų priminėjimo, viešnių šmeižimo, kovos silpninimo ir daug kitokių kirmėlačių, kurios senokai griaužia iš-eivijos sveiką kūną.

Nesibojokime agentų, pone Kvikly, bet bijokimės politiško fanatizmo apimtų, pikty redaktorių, kurie nesivaržo pasirinkdami ginklus ir mėgsta iš atominių patrankų šaudyti į liesus žvirblius. Izidorius Pipiras

ALT Informacija

UKRAINIETŲ ROPINAIŠI LIETUVĖS LAISVĖ

Is Lietuvos pabėgusio A. Jurgučio žmona, likusi Lietuvoje, okupantų pareigūnams įteikė raštą, kad ji nori išvykti ir gyventi su vyru, ypač kad jos pasaulėžiūra skirtinga nuo ateistinio marksizmo. Okupantų įstaigos tą aktyvią kovotoją dėl teisių išvykti pas vyrą priverė pasitraukti iš tarnybos. Jai neperdavė poros tuzinų vyro siųstų laišku.

Patyrusios apie tai Chicago ukrainietės, šį reikalą pasiryžo iškelti ukrainiečių moterų suvažiavimuose Philadelphiaje ir New Yorke, paskelbti ukrainiečių spaudoje, ieškoti Pasaulio Moterų Federacijos užtarimo šiai pirmai lietuvei taip ryžtingai ir atvirai stojusiai kovon dėl savo teisių.

Siuo reikalu labai susirūpinę ir Lieuvių Moterų Federacijos Chicago klubas, vadovaujamas K. Leonaitienės, ir pats jų centras, vadovaujamas I. Banaitienės, kuri telefonu kalbėjosi su Jurgutiene Lietuvoje. Jos pasikalbėjimas buvo perduotas per Lietuvių Radio Forumą Chicagoje.

VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS AUGUSTAITIS

4 Rašitikis kviečiamas pas Smetoną pasitarti, dalyvaujant Merkui, Musteikiui. Merkio kaltinimo bei Smetonos vaidinimo ir Musteikio tyliųjimo Rašitikis neišlaikė; metęs nevykusį prieaištą — dvaro turėtiną, paprašęs atleisti ir, neatsisveikinęs, išėjo...

Rašitikis, gavęs tris mėnesius atostogų, niekur nevažiavo, sėdėjo Panemunėje, su prantama atidžiai sekamas. Jojo žmona buvo nuėjusi pas Smetoną, savo dėdę, kalbėtis savo vyro reikalu, gavusi savo vyrui epitetą — „Tavo vyras bolševikas“ — be jokio išdavų sugrįžo... Po trijų mėnesių atostogų, Rašitikui, prisistačiusiam Smetonai, buvo pasakyta, kad gen. V. Vitkauskas bus patvirtintas (ėjo laikinai) kariuomenės vadu, o jis galės užimti kariuomenėje kitas pareigas.

1940 m. balandžio 23 d. Rašitikis buvo pakeltas į diviziono generolus ir paleistas į atsargą. Savaitę prieš Lietuvos tragediją (1940 m. VI. 15 d.), jam pačiam prašant, buvo priimtas į kariuomenę ir paskirtas Aukštųjų Karininkų Kursų viršininku, be įtakos (įsakymo teisės) į kariuomenės dalis...

Toks buvo, anot Vardžio, Raštikio „for-

matas“. Visur kišosi, visur dalyvavo, siekdamas papuliarmumo bei autoriteto padidėjimo ir valdžios iš šalies (iš užpakalio), be atsakomybės, atsisakant tiesioginių sudaryti vyriausybės, sukluo ir buvo atleistas. Laukusius Smetonos diktatūrinio režimo pasikeitimo Rašitikis skaudžiai apvyklė. Raštikio įtaka į Smetoną buvo maža. Prof. Vardys tačiau, gindamas Raštikį, sako, kad jis be reikalo kaltinamas.

Gal būtų? Nereikia reikalauti iš asmens to, ko jis negali duoti, bet ir netektų priširti jam „formatą“, kokio jis neturėjo...

Pagaliau visai jau neišena, kad Raštikį, kaip piešia prof. Vardys, reiktų pėti eruditų kategorijos, profesionalo visuomenininko bei svarstančio situaciją iš „visų pusių“, kaip stiprų istoriką priskirti. Jei taip iš tiesų būtų buvę, tai pvz., kai buvo pareikšta stiprių abejonių dėl efektingo gyny-mo 525 km. sienos su Lenkija 4 didelėmis divizionais ir sustiprinimų Nemuno — Dubysos linijoje, tai vietoje kritiko labai stipraus išplūdimo, Raštikis (kaip eruditai — specialistas) turėjo išryškinti, kaip jis tą liniją būtų gynęs ir nurodyti kritiko klaidas! To jis nedarė, bet skaitlytojui pasiūlė pasiskaityti savo pirmojo tomo puslapi 329, ten jis rašęs apie tą gynybą (prieš 16 metų), o ten parašyta visai tas pats, kas buvo kritikuojama. Taigi — eruditai, karys — specialistas tik išsisukinėjo!...

Visuomenininkas rūpinasi visuomenės reikalais, dirba jos naudai, (dažnai be atlyginimo) jai padėdamas, jos neskrau-

džia. Raštikis, grasindamas atstatydini-mu ir peržengdamas savo teises, išreika-lavo kariuomenei kasmet, per septynis me-tus, papildomų 25 milijonų litų prie jau esamų apie 60 milijonų litų ginklavimuisi, ką Lietuvos — jos visuomenė su didžiausiu pasiaukojimu priėmė. Jis neparodė jokio kariuomenės organizacijos taupumo (apie tai dar vėliau), nei pats asmeniškai, nei skūsdamasis spaudoje, kad Kauno miesto burmistras gavo didesnę atlyginimą už kariuomenės vadą Raštikį ir vis rūpindama-sis savo autoritetu ir populiarumu... (Raš-tikis gaudavo 2250 litų algos, nemokamą butą su kuru ir šviesa, automobilį ir apmo-kamas komandiruotės).

Pror. V. Vardys rašo, kad Raštikio va-dovaujama kariuomenė buvo tautos masių — valstybinio, pilietinio, tautinio auklė-jimo jėga, o pats Raštikis — auklėtojo vaidmenį — priskiriamas „prie pačių di-džiųjų moderniosios Lietuvos valstybės vyrų“. Dėl šių tvirtinimų tenka padaryti keletą pastabų ir bent kiek juos pataisyti. Kai Vardys tvirtina, kad kariuomenės „reikšmingumas“ auklėjimo srityje buvo didesnis už karo jėgą (jeigu taip ir būtų buvę), tai, pirmiausia, Raštikis neatliko sa-vo pareigos apleisdamas kariuomenės mo-kyką karui. Ji ir nebuvo panaudota tautai ginti didžiausio pavojaus metu, bet Raš-tikio pastangos nežuvo ir kariuomenės indė-lis buvo pajustas dar sunkesniais Lietuvos laikais, tačiau visai nepamėnė kada ir ko-kiu būdu?

Taip pat Vardys nerado jokių auklė-jimo metodais Raštikis auklėjo tas „tautos mases“? Antrame savo atsiminimų tome Raštikis tvirtina, kad „kariuomenė — an-troji didelė tautos mokykla (R. psl. 57) ir iš-skaičiuoja, kiek ji ruošė įvairių amati-ninkų, specialistų — kalvių, šoferių, iš me-dicinos bei veterinarijos srities ir t. t. Taip pat skyrė stipendijas mokslams eiti Lie-tuvoje ir užsieniuose daktarams, inžinie-riams, chemikams ir t. t., bet kad būtų bu-vę organizuojami kursai ar įpareigoti ka-rininkai, ar skirti atskiri instruktoriai ei-liniamis lavinti valstybingumą, tautišku-mo, tas nebuvo niekur rašyta, kaip tokiais reikalais daroma. Skaitėme tik kaltinimus pulk. Kazui Musteikiui, kad jis sugriovęs Karo mokykloje karinių discipliną, nerei-kalaukdamas formalumų atlikimo (kariškos pagarbos visais atsitikimais, raportavimus viršininkams ir t. t.) ir net už tai buvęs pra-mintas „Nereikia, Nereikia!“ Reikia, at-sisakymą formalumo. Apie esminius auklė-jimo metodus nebuvo kalbų. Reikalavi-mas iš karininkų, ypatingai iš aukštesnių-jų viršininkų padoraus elgesio su eiliniiais, o taip pat ir jų pačių valstybinių prievolių, valstybinių įpareigojimų atlikimo, tauti-nės garbės saugojimo, jinoma, yra efek-tingi metodai. Tačiau, kai buvę eksponuo-ti asmenys — Respublikos kariuomenės va-das gen. Stasys Raštikis sutinka būti prie-šų rusų skiriamam Lietuvos kariuomenės likvidacinės komisijos pirmininku, arba jo draugas gen. Jonas Černius, buvęs Ka-

riuomenės štabo viršininkas ir Respublikos Ministeris pirmininkas priima rusų — bolševikų paskyrimą 29-jo rusų korpo štabo viršininku, apsisvelka rusišką generolo uniformą, tai toks elgesys negali sudaryti nei kiek efektingesnio auklėjimo nei kari-ninkams nei eiliniams. Toks „viršūnių“ bendradarbiavimas su priešu paskatino ir žmonesius nebegėti, nesilėpti, prisitai-kyti ir to išvadoje grupelėmis ar pavieniais būti išvežtiems, teisiamiesiems ir atskirai naikinamiems.

Ypatingai didelė karininkų dalis žuvo pavieniais pradžioje, kai Raštikis bendra-darbiavo su rusais. Pats Raštikis rašo, kad, besitraukiant rusams iš Lietuvos, karo pra-džioje, iš buvusių 29-me korpe lietuvių ka-rių, iš 7000 — 8000 tik 2000 — 3000 traukė-si į Rusiją, kiti pasiliko Lietuvoje, kiti pa-čioje karo pradžioje išsiskirstė į namus... Neabejotina, būtų naudinga, jei visi būtų išsiskirstę, tai nebūtų didelė jų dauguma žuvusi Rusijoje, 19-oje divizionoje.

Tai vis Raštikio auklėjimo metodų jo paties darbo rezultatai...

Raštikis, paviršutinių formų mėgėjas, pats apsikabinęs visais ženklais, prade-dant nuo Kaukazo karo mokyklos, besirū-pinęs savo autoritetu, populiarumu, be vidaus kovos dvasios, be kariškos veiklos, neįsikišiojo to ir vadovaujama kariuome-nei.

(Bus daugiau)

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS

AKUŠA, AUSI, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antrasis ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE

JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT STREET

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849

Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais: 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5 val.
ir šeštadieniais, tik pagal susitarimą.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1813
Residencijos: PR 8-0801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.

Ofiso tel.: 776-2880

Naujas rez. tel.: 448-5545

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso tel.: HEMlock 4-2123

Resid. tel.: Gibson 8-6195

Pirma ligoninė pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti tel. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tai tel. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-9. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

Los Angeles, Cal.

Mirė taurus lietuvius Emilijus Budvilaitis

Paskutinį laiką, š. m. rugse-
jo mėn. 29 d., savo bute pasi-
mirė Emilijus Budvilaitis — 62
metų amžiaus.

A. a. Emilijus Budvilaitis dau-
gelis lietuvių prisimena kaip
lietuvių patriotą, kuris savo au-
koms rėmė įvairiausių lietu-
viškų reikalų. Būdamas evan-
geliku, jis dažnai lankydavo šv.
Kazimiero bažnyčią. Jo aukos ir
šia būdavo gana duosnios.

Nepriklausomoje Lietuvoje a.
a. E. Budvilaitis tarnavo asme-
ninėje sargyboje prezidentui
Antanui Smetonai, kuris visuo-
met jį vertindavo.

Pasitraukęs iš Lietuvos Bud-
vilaitis, kurį laiką gyveno Vo-
kietijoje, o vėliau persikėlė į
Kanadą ir dirbo miškuose. Gy-
vendamas Kanadoje, vėlonis su-
sipažino su darbuočia lietuviu J.

Kupitienę, kuri dideliu būriu
lietuvių padėjo įsikurti Kana-
doje, paremdama juos rūbais bei
pinigais. Po kiek laiko, vėlonis
tą poniją vedė ir kartu turėjo
restoraną bei motelių netoli To-
ronto. Vėliau J. Budvilaitienė
su savo sesute S. Batkiene nu-
tarė pasikviesti iš okupuotos
Lietuvos savo brangią motiną,
kurį po trumpo laiko ir atsira-
do Kanadoje.

Gyvendami Kanadoje, paga-
liau Antano ir Stellos Batkų gi-
minaičiai nutarė persikelti į J.
A. V. bes. Kurį laiką tie svečiai
iš Kanados gyveno A. ir S. Bat-
kų namuose, tai lietuvių, ku-
rie yra taip pat kaip daug pa-
sidaibavę mūsų pavergtai tėvy-
nei bei padėjo į Kanadą ir į Ca-
liforniją atvykusiems lietu-
viams. Vėliau J. ir E. Budvilai-
čiai, Burbank, Calif., nusipirko
didelį įvairių gėrimų krautuvę,
kurį po didelio ir gražaus bi-
zno pardavė, ir vėliau nusipirko
labai gražioje vietoje, apie 110

metų nuo Los Angeles gražius
gyvenamus namus.

Ten gyvenant, sunkiai susirgę
Juli Budvilaitienė, ir kurį lai-
ką pabuvus ligoninėje, buvo at-
vežta į Glendale, Calif. į specia-
lią ligoninę, kurioje dar ir da-
bar tebesigdo. Ja ypatingai rū-
pinosi jos vyras Emilijus Budvi-
laitis, kuris, pardavęs savo na-
mus, gyveno nepertolusiajį sa-
vo sergančios žmonos ligoninėje.

A. a. E. Budvilaitis palaidotas
š. m. spalio mėn. 2-ą dieną Fo-
rest-Lawn garsioje Glendale ka-
pinėse. Laidotuviams rūpinosi
vėlonio žmonos, esančios ligo-
ninėje, sesutė Stella Batkiene
ir jos vyras Antanas. Taip pat
a. a. E. Budvilaitis mirimui bei
įvairiais rūpesčiais rūpinosi mi-
rusiojo sesutė Marija Pužaus-
kienė su jos vyru Vaclovu. Iš
Kanados, atkankyti savo moti-
nos mirusį vyrą atvyko jos sū-
nus Fredas Kupitis. Vėloniui
religinį patarnavimą atliko kun.
Martynas Preiksaitis.

Tegul Aukščiausias suteikia
mūsų mirusiam lietuviui patrio-
tui a. a. Emilijui Budvilaičiui
šio mielo krašto lengviausią že-
melę. (vm)

Našlių klubo veikla

Išpūdingas Našlių klubo
parengimas

Praeitą sekmadienį spalio 13
dieną našlių, našliukų ir pa-
vienių klubo Polonia Grove puo-
sinioje svetainėje įvyko tradici-
nis šio klubo banketas. Nors
oras buvo nepalankus, bet pri-
sirinke klubo narių ir svečių dau-
giau kaip pusterčio šimto. Stalai
papuošti gražiomis gėlėmis. Prie
to papuošimo prisidėjo klubo ra-
štininkė Viktorija Cenka. Julija
Szauskienė papuošė klubo val-
dybą.

Buvo "stroko", kad visi sve-
čiai nesutylėtų prie paruoštų sta-
lų. Agnė Deikus dėjo pastan-
gas surasti vėliau atvykusiems
svečiams vietos. Štai prabilsta
Anna Condux ir Mary Nabereza
sveikina taip gausiai susirinku-
sius svečius ir viešnius. Anna
Condux atidariusi programą pa-
prašė pakalbėti Naujienų re-
daktorių M. Gudelį. Jis trump-
pai gražiai apibūdino našlių klub-
o puikią veiklą ir gražų dar-
bą dirbančius našliukus ir na-
šliukės ir pavienius.

Solistė Estella Rogers Jurgio
Joniko orkestrui pritarant su
publika sugiedojo Amerikos ir
Lietuvos himnus. Gražią sveiki-
nančią kalbą pasakė Chicago
Savings pirmininkė Philomena
Pakel.

Pagaliam įvyko trijų susim-
lėjusių porų vestuvės: Frank ir
Onutė Kazlauskai; Mr. ir Mrs.
Antanas Lukas; Mr. ir Mrs.
Justin Lavanauskas.

Našlių tradicija yra ku-
rie įsimyli ir apsiveda, jiems yra
įteikiama pinigėška dovana —
kiekviename po \$10, ir nuo tol
jie nebėra klubo nariais. Visoms
3 poroms buvo sudainuota Ilgiau-
sių ir vaisingiausių metų su lin-
kėjimais meilėi gyventi. Joniko
šaučiai orkestrui grojant labai
linksmi pilna salė šoko iki iš-
naktų. Našlių klubo banke-
tas visais atžvilgiais nusisekė.

Korespondentas

Zarasiškių klubas

Sudarytas komitetas
knygai leisti

Spalio 6 d. Zarasiškių klubo
pirmininko Petro Blėkio bute
įvyko valdybos posėdis. Buvo
aparta klubo rudeninio banketo
reikalai. Banketas įvyks lap-
kričio 16 d. 7-30 val. vakare Vy-
čių salėje, 2450 W. 47 gatvė. Ko-
mitetą pranešė, jog banketas bus
šaukus su programa ir Ramonio
orkestru šokiams. Išdėstė
Adomėnas pranešė, kad vasarinę
gėžūnė buvo labai sėkminga.
Pasibaigus valdybos posė-
džiui, po trumpo pertraukos pra-
dėtas antras posėdis, į kurį val-
dyba pakvietė dalyvauti. Šio po-
sėdžio tikslas buvo sudaryti Ko-
mitetą Zarasiškių klubo 40 me-

Nerūdijančio plieno skulptūra "Cubi
XII", kurią sukūrė David Smith, da-
bar laikoma Joseph Hirschhorn muzei-
juje Washington, D. C.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Grįžkite į mane ir aš grįšiu į jus, sako kareivių Viešpats".
Mal. 3:7.

Atkartotina! Sventajame Rašte pasakyta, kad Dievo malonė pasilieka
per amžius. Esamuoju laiku tik maža dalis pasaulio žmonijos gavo Dievo
malonę jų išteisinimui ir palaiminimui. Kaip Viešpats pasirodė maloningas
tiems, kuriuos jis priėmė ir išteisino, atleisdamas jiems nuodėmes, taip
pat jis pasirodė maloningas ir galtingas tiems, kurie nusigręžia nuo
nuodėmių, pasitauso ir sugrįžta pas Jį. Jis taip pat pasirodė kantrus net
ir tiems, kuriems trūksta meilės ir atsidavimo. Tuo mes esame už-
tikrinti, kad tinkamu, jo nustatytu laiku, įvyks visi gerieji Dievo pažadai ir
kiekvienas turės progą pažinti jį ir visi paklusnėję gaus amžiną gy-
venimą.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS.

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Tel.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel.: TOWnhall 3-2108-5

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽONIS VISTA
RĖpublik 7-3600 RĖpublik 7-3601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMTAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorius
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET RĖpublik 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

B
Be sure to drown
all fires.

FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to drown all campfires,
use the ashes, and drown
them, again. Crush all
smokes dead ones.

Please! Only you can
prevent forest fires.

BALFo prašymas

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo veikla pradėta prieš trisdešimt metų, reikšmės ir svarbos nenustoję. Komunistinės Rusijos agresijos išdavijoje, po II-jo Pasaulinio karo benamiais tremtiniais tapusieji mūsų tautiečiai įsikūrė laisvojo pasaulio kraštuose. Pradžioje buvo įkurtas BALFas jiems paramai teikti ir rūpintis imigracija į Ameriką. Padėtis pasikeitė, pasikeitė ir paramos reikalingieji.

Laisvojo pasaulio kraštuose šelpiamųjų skaičius sumažėjo, nors vis šelpiami lietuviai, kurie dėl vienokios ar kitokios priežasties negalėjo išvykti į Ameriką ir dar gyvena Vokietijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Austrijoje, Norvegijoje, Anglijoje, Šveicarijoje, Brazilijoje, Argentinoje, Kanadoje, Turkijoje ir Amerikoje.

BALFo tiesiama pagalba ranka daugiausia pasiekia lietuvių gyvenančius anapus geležinės uždangos. Pasiekia Len

kijos valdžios teritorijoje gyvenančius ir tremtinius Sibire. Be to, BALFas stengiasi padėti ir į vargą patekusiems laisvojo pasaulio kraštuose gyvenantiems lietuviams pabėgimams iš Sovietų pančių.

BALFo teikiama parama tai ne vien kasdieninio gyvenimo reikmenimis aprūpinimas, bet ir moralinė vaizdžiai rodanti, kad išsiblaškę po įvairius pasaulio kraštus lietuviai neužmiršta vienas kito ir broliškai susiję.

Spalio mėnuo skirtas vajui sukelti lėšoms BALFo veiklai. Šį vajų pradėdame su viltimi, kad mūsų tautiečiai bus duosnūs, kad BALFo tiesiamoji pagalba ranka į vargą patekusiems sėsi ar broliui lietuviui nebus tuščia.

Prašome, BALFo skyrių ir apskričių valdybas, igaliotinius ir talkininkus jungtis ir kviešti kitus į lėšų telkimo vajuos pravedimą. Vargstančių ir išblaškytų po visą pasaulį brolių vardu prašome lietuvių savo duosnia 'auka prisidėti, kad BALFas būtų pajėgus išlaikyti visų savo nelaimingųjų brolių pagalboms šauksmus. BALFo Centro Valdyba

KOL ŠALDYTUVŲ NEBUVO
Karštomis vasaros dienomis mėsa galima išlaikyti šviežią ir be šaldytuvo. Suvyniokite ją į švarią servetėlę, suvilgytą ake. Kai servetėlė išdžiūsta, vėl ją suvilgykite. Tuo būdu galima išlaikyti ir sviestą.

• Dėmes iš odinio rankinuko galima išvalyti, ištrynus jį vandens ir acto lygių dalių mišiniu.

M. Balčiūnas - gabus išradėjas

Motiejus Balčiūnas, gyvenantis 1825 May St., Chicago, Illinois, yra darbusis ir gabus išradėjas. Be miesto centre turimo kasdieninio darbo, jis turi dirbtuvę, kurioje vakarais ir švenčių metu valandų valandą sėdi prie įvairaus mechaninio darbo.

Jis pats moka viską pasitaisyti. Be to, jis galvoja ir išranda naujus dalykus. Jis turi šimtus įvairiausių naudingų idėjų. Svarbesnes jis pritaiko praktiškais tikslais. O dar svarbesnes jis patentuoja. Visi tai, aišku, kainuoja pinigų, bet patentuotus projektus jis rengiasi gaminti ir leisti apyvartoti.

Praeitais metais Balčiūnas užpatentavo patį naujausią motorą, kuris varys pirmyn, žemės nesiekiantį automobilį. Apie žemės nesiekiantį susisiekimo priemonę daug buvo rašyta ir inžinierių daug galvota, bet lietuvis Balčiūnas paruošė praktišką projektą. Jo motoras yra kitoks negu šiandien vartojami mašinų motorai. Cilindrai sukasi apie gerai išmatuotą ašį. Nespėjus vieno cilindro degalui sprogti, tuojau pat ruošiasi kitas sprogti. Motoras taip pastatytas, kad cilindryje esantis degalas sprogtimu ne tik pakeltų mašiną, bet ir pirmyn ją stumtų. Iškilusiai mašinai pradėjus leistis, sprogtas kitas, kuris ją ir vėl pakelia ir stumia pirmyn. Sproginėjimai laiko mašiną iškeltą ir skubiai besistumiančią pirmyn.

Šitas išradimas užpatentuotas ir įteiktas didelei General Motors bendrovei. General Motors projektą susidomėjo ir laukė platesnių paaiškinimų. Be šio patento, Balčiūnas yra užpatentavęs didesnių laivų ir laivelių gamybą. Patento numeris yra 3.167.791. Tai Balčiūno sugalvotas neskeptamas laivelis. Jis geras šeimoms su

— Naujųjų skaitytų įvairiomis progomis paremia savo laikraštį. Ponia Kasta Yonikas iš Brighton Parko apylinkės, pratešdama prenumeratą, at-

siuntė už kalendorių 2 dol. George Genutis, Alton, Ill., atsiuntė vajui 3 dol. V. Valkavickas iš Marquette Parko apylinkės įteikė du dol.

— Stasys Jonaitis, Stayner, Ont., Canada, pratešdama prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais atsiuntė vajui 11 dol. Naujųjų vadovybė nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, platintojams už pastangas, o naujiems skaitytams už dėmesį. Visi skaitytai praeiti remti Naujienas ir jas platinti, visi tautiečiai kviečiami susipažinti ir jas užsiskaityti. Susipažinimui yra siūdoma savaitę nemokamai.

— Brighton Parko Bibliotekoje, 4316 Archer Ave., yra rankdarbių ir meno kūrinių paroda. Atkreipiama dėmesys į parap. mokyklos mokinio Petro Cibavičiaus išstatytus modelius.

— Dail. M. Šileikio tapybos paroda įvyks Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave. lapkričio 17—29 d. Atidarymas — sekmadienį, lapkričio 17 d. 1 val. p. p. Įėjimas nemokamas. Dailininkas išstatys apie 30 savo vėlesnių tapybos darbų — aliejus, akvarelė.

— C. K. Baltramaitis tvarko Balzeko muziejaus archyvus, klasifikuoja dokumentinę medžiagą. Darbas didelis, nes yra susikaupę labai daug įvairios vertingos istorinės medžiagos, kuri yra aktuali mūsų tautai. Šis darbas buvo pradėtas prieš keletą metų ir jis bus tęsiamas, nes į knygyno skyrių suplaukia gausios bibliografinės medžiagos. Daug gyvųjų draugijų bei klubų protokolų, laišku, susirašinėjimų su Lietuvos vyriausybės nariais ir t. t.

— Akademinių Skautų Sąjūdžio jubiliejinių metų Metinės šventės balius įvyks š. m. spalio 26 d., Saber Room, 8900 West 95th St., Hickory Hills. Pradžioje 6:30 val. vak.

Mėnį balius programos dalį išpildys Antras Kaimas. Bilietai gaunami pas visus Chicago skryčiaus valdybų narius. Bilietai kaina: \$10.50 studentams, \$12.50 dirbantiems (įskaitant vakarienę ir gėrimus).

Staliukus (po 10 asm.) yra būtina rezervuoti iki spalio 23 d., skambinant: Visą dieną — fil. V. Tallat-Kelpšai — 776-3827; p. Danute Šlenienei — 436-2794. Vakaraus — fil. S. Statkieni — 447-6838. (Pr.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

WILTON NEEDS DRILL PRESS OPERATORS

LATHE OPERATORS AND MILLING MACHINE OPERATORS

Good starting salary plus incentive bonus. Complete package of fringe benefits, including safety shoes, safety glasses, clean uniforms and pension plan. Union Shop. Apply in person, ask for KAREN HANSEN — Personnel Dept.

WILTON CORPORATION

9525 W. Irving Park Road — Shiller Park, Ill. Tel. 678-1654
An equal opportunity employer

vaikais žuvavimui, pervežimams ir kitokiems vandens susisiekimo reikams.

Jeigu kas domisi šiais klausimais, tai gali virsti nurodytu adresu susisiekti su išradėju Balčiūnu tel. SE3 — 5276 ir įsitraukti į naują biznį — laivelių gamybą. Inžinierius

TRUMPAI

— Dr. Vyt. Tauras išvyko atostogų. Jį pavaduoja Dr. J. Bakšys, 1258 W. 55 St. Grįš lapkričio 11 d.

— Ponia Marta Hoffman ilgą laiką laikė vasarvietę Beverly Shores, Ind. Ją pardavus, buvo išvykusi į Vokietiją aplankyti savo gimines. Iš ten grįžus, apsigyveno Marquette Parko apylinkėje.

— Vincas Ančiulis, 3729 So. Morgan St., pratešdama prenumeratą, atsiuntė vajui 6 dol. Jis ir jo žmona veda įvairinkai ir sėkmingai svetainės bei užkandinės biznį pusiau indutriname ir rezidenciniame Bridgeporto apylinkės rajone.

— Aleksandras Vainorius, Pittsburgh, Pa., kiekviena proga paremia Naujienas stambėmis aukomis ir dovanomis, vis linkėdamas, kad lietuviška spauda būtų tvirta, kad lietuvių demokratinės jėgos būtų viešingose visuose darbuose ir tikluose, kurių svarbiausi — padėti savo senajai tėvynei Lietuvai ir jos žmonėms. Linkėdamas, kad Naujųjų platintojų vajus būtų sėkmingas, jis užskė p. Jonui Drasučiui 'Naujienas 3 mėn., kad jis gerai su jomis susipažintų, kad jas pamėgtų ir taptų nuolatiniu skaitytoju. Naujųjų vadovybė dėkoja p. A. Vainoriui už nuolatinę paramą ir už pastangas jas platinti.

— Naujųjų skaitytų įvairiomis progomis paremia savo laikraštį. Ponia Kasta Yonikas iš Brighton Parko apylinkės, pratešdama prenumeratą, at-

siuntė už kalendorių 2 dol. George Genutis, Alton, Ill., atsiuntė vajui 3 dol. V. Valkavickas iš Marquette Parko apylinkės įteikė du dol.

— Stasys Jonaitis, Stayner, Ont., Canada, pratešdama prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais atsiuntė vajui 11 dol. Naujųjų vadovybė nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, platintojams už pastangas, o naujiems skaitytams už dėmesį. Visi skaitytai praeiti remti Naujienas ir jas platinti, visi tautiečiai kviečiami susipažinti ir jas užsiskaityti. Susipažinimui yra siūdoma savaitę nemokamai.

— Brighton Parko Bibliotekoje, 4316 Archer Ave., yra rankdarbių ir meno kūrinių paroda. Atkreipiama dėmesys į parap. mokyklos mokinio Petro Cibavičiaus išstatytus modelius.

— Dail. M. Šileikio tapybos paroda įvyks Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave. lapkričio 17—29 d. Atidarymas — sekmadienį, lapkričio 17 d. 1 val. p. p. Įėjimas nemokamas. Dailininkas išstatys apie 30 savo vėlesnių tapybos darbų — aliejus, akvarelė.

— C. K. Baltramaitis tvarko Balzeko muziejaus archyvus, klasifikuoja dokumentinę medžiagą. Darbas didelis, nes yra susikaupę labai daug įvairios vertingos istorinės medžiagos, kuri yra aktuali mūsų tautai. Šis darbas buvo pradėtas prieš keletą metų ir jis bus tęsiamas, nes į knygyno skyrių suplaukia gausios bibliografinės medžiagos. Daug gyvųjų draugijų bei klubų protokolų, laišku, susirašinėjimų su Lietuvos vyriausybės nariais ir t. t.

— Akademinių Skautų Sąjūdžio jubiliejinių metų Metinės šventės balius įvyks š. m. spalio 26 d., Saber Room, 8900 West 95th St., Hickory Hills. Pradžioje 6:30 val. vak.

Mėnį balius programos dalį išpildys Antras Kaimas. Bilietai gaunami pas visus Chicago skryčiaus valdybų narius. Bilietai kaina: \$10.50 studentams, \$12.50 dirbantiems (įskaitant vakarienę ir gėrimus).

Staliukus (po 10 asm.) yra būtina rezervuoti iki spalio 23 d., skambinant: Visą dieną — fil. V. Tallat-Kelpšai — 776-3827; p. Danute Šlenienei — 436-2794. Vakaraus — fil. S. Statkieni — 447-6838. (Pr.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MECHANIC
Experienced on bakery machinery. Permanent position. Union wages plus benefits. Must be willing to work nights. 261-6000

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

BALTIC APARTMENTS

CONDOMINIUMS

St. Petersburg Beach, Fla. 33706 1 ir 2-jų miegamųjų butai — gražūs, modernūs ir patogūs. Arti paplūdimio, krautuvų ir susisiekimo. Mažas pastatas, mažos išlaikymo išlaidos. Suaušgiams, be naminių gyvuliuku. Brokeriai kviečiami. \$24,500 ir aukščiau. Telef. 813 — 360-8766

RENTING IN GENERAL

Nuomos

MARQUETTE PARKO

GEROJE VIETOJE

Išnuomojama buvusi gėlių krautuvė, patogus 2 kambarių gyvenamasis. Vanduo, šiluma. Tinka ofisui arba kitai krautuvei. Po pietų skambinti HA, 1-6100

siuntė už kalendorių 2 dol. George Genutis, Alton, Ill., atsiuntė vajui 3 dol. V. Valkavickas iš Marquette Parko apylinkės įteikė du dol.

— Stasys Jonaitis, Stayner, Ont., Canada, pratešdama prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais atsiuntė vajui 11 dol. Naujųjų vadovybė nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, platintojams už pastangas, o naujiems skaitytams už dėmesį. Visi skaitytai praeiti remti Naujienas ir jas platinti, visi tautiečiai kviečiami susipažinti ir jas užsiskaityti. Susipažinimui yra siūdoma savaitę nemokamai.

— Brighton Parko Bibliotekoje, 4316 Archer Ave., yra rankdarbių ir meno kūrinių paroda. Atkreipiama dėmesys į parap. mokyklos mokinio Petro Cibavičiaus išstatytus modelius.

— Dail. M. Šileikio tapybos paroda įvyks Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave. lapkričio 17—29 d. Atidarymas — sekmadienį, lapkričio 17 d. 1 val. p. p. Įėjimas nemokamas. Dailininkas išstatys apie 30 savo vėlesnių tapybos darbų — aliejus, akvarelė.

— C. K. Baltramaitis tvarko Balzeko muziejaus archyvus, klasifikuoja dokumentinę medžiagą. Darbas didelis, nes yra susikaupę labai daug įvairios vertingos istorinės medžiagos, kuri yra aktuali mūsų tautai. Šis darbas buvo pradėtas prieš keletą metų ir jis bus tęsiamas, nes į knygyno skyrių suplaukia gausios bibliografinės medžiagos. Daug gyvųjų draugijų bei klubų protokolų, laišku, susirašinėjimų su Lietuvos vyriausybės nariais ir t. t.

— Akademinių Skautų Sąjūdžio jubiliejinių metų Metinės šventės balius įvyks š. m. spalio 26 d., Saber Room, 8900 West 95th St., Hickory Hills. Pradžioje 6:30 val. vak.

Mėnį balius programos dalį išpildys Antras Kaimas. Bilietai gaunami pas visus Chicago skryčiaus valdybų narius. Bilietai kaina: \$10.50 studentams, \$12.50 dirbantiems (įskaitant vakarienę ir gėrimus).

Staliukus (po 10 asm.) yra būtina rezervuoti iki spalio 23 d., skambinant: Visą dieną — fil. V. Tallat-Kelpšai — 776-3827; p. Danute Šlenienei — 436-2794. Vakaraus — fil. S. Statkieni — 447-6838. (Pr.)

siuntė už kalendorių 2 dol. George Genutis, Alton, Ill., atsiuntė vajui 3 dol. V. Valkavickas iš Marquette Parko apylinkės įteikė du dol.

— Stasys Jonaitis, Stayner, Ont., Canada, pratešdama prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais atsiuntė vajui 11 dol. Naujųjų vadovybė nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, platintojams už pastangas, o naujiems skaitytams už dėmesį. Visi skaitytai praeiti remti Naujienas ir jas platinti, visi tautiečiai kviečiami susipažinti ir jas užsiskaityti. Susipažinimui yra siūdoma savaitę nemokamai.

— Brighton Parko Bibliotekoje, 4316 Archer Ave., yra rankdarbių ir meno kūrinių paroda. Atkreipiama dėmesys į parap. mokyklos mokinio Petro Cibavičiaus išstatytus modelius.

— Dail. M. Šileikio tapybos paroda įvyks Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave. lapkričio 17—29 d. Atidarymas — sekmadienį, lapkričio 17 d. 1 val. p. p. Įėjimas nemokamas. Dailininkas išstatys apie 30 savo vėlesnių tapybos darbų — aliejus, akvarelė.

— C. K. Baltramaitis tvarko Balzeko muziejaus archyvus, klasifikuoja dokumentinę medžiagą. Darbas didelis, nes yra susikaupę labai daug įvairios vertingos istorinės medžiagos, kuri yra aktuali mūsų tautai. Šis darbas buvo pradėtas prieš keletą metų ir jis bus tęsiamas, nes į knygyno skyrių suplaukia gausios bibliografinės medžiagos. Daug gyvųjų draugijų bei klubų protokolų, laišku, susirašinėjimų su Lietuvos vyriausybės nariais ir t. t.

— Akademinių Skautų Sąjūdžio jubiliejinių metų Metinės šventės balius įvyks š. m. spalio 26 d., Saber Room, 8900 West 95th St., Hickory Hills. Pradžioje 6:30 val. vak.

Mėnį balius programos dalį išpildys Antras Kaimas. Bilietai gaunami pas visus Chicago skryčiaus valdybų narius. Bilietai kaina: \$10.50 studentams, \$12.50 dirbantiems (įskaitant vakarienę ir gėrimus).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb, bungalov, 63 ir Whipple. Retas pirkinyb nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Park. Pukt proga lietuviui.

4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

◆ Chicago's Lietuvių Medžio-
tojų — Meškeriojų klubas kviečia visus į metinį banketą lapkričio 2 d., 7:00 val. vak., Vycių saleje. Gros Ramonio orkestras. Įėjimas, karšta ir šalta vakarienė tik \$6.00. Dėl rezervacijų skambinti tel. 776-8688. (Pr.)

◆ Chicago's Britanijos Lietuvių klubo banketas įvyks spalio 26 d. 7 val. vak., B. Pakšto saleje. Šalta — šilta vakarienė, šokiai ir kiti įvykrai. Įėjimas ir vakarienė 7 dol. asmeniui. Klubo valdyba svečius maloniai kviečia atsilankyti į banketą. Dėl rezervacijų skambinti Pr. Rumšui. Tel. VI 7-2149. (Pr.)

◆ Nuosirdžiai Jus kviečiame dalyvauti Chicago's Lietuvių choro Pirmyn 65 metų Jubiliejiniame Bankete, kuriame bus pagerbtas muz. Kazys Steponavičius 1974 metų lapkričio mėn. 2 d., Chateau Bel Aire 10312 South Cicero Ave., Oak Lawn, Ill. Kokteiliai 6:30 val. vak. Vakarienė 7:30 val. vak. Rezervacijos daromos pas Zina Podcinskią tel. 562-8148.

Pirmyn valdyba (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejinių metų padvigubinti skaitytus. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejinių metų padvigubinti skaitytus. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejinių metų padvigubinti skaitytus. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejinių metų padvigubinti skaitytus. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejinių metų padvigubinti skaitytus. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejinių metų padvigubinti skaitytus. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejinių metų padvigubinti skaitytus. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejinių metų padvigubinti skaitytus. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejinių metų padvigubinti skaitytus. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo komfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvien